

VETERINÁRNÍ A FARMACEUTICKÁ UNIVERZITA BRNO

FARMACEUTICKÁ FAKULTA

Ústav aplikované farmacie

DĚJINY LÉKÁREN MĚSTA BRNA PO ROCE 1950

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Brno 2010

Hanušová Hana

Vedoucí diplomové práce

Doc. PhDr. Karel Král, CSc.

ANOTACE (český jazyk):

Diplomová práce se zabývá dějinami lékáren a lékárenství města Brno. Zajímá se také o historii samotného města Brna a vývoj jeho zdravotnictví. V práci je zachycena historie 40 lékáren. Vše doplňují fotografie interiérů, exteriérů lékáren a některých zajímavostí.

ANOTACE (anglický jazyk):

The diploma thesis deals with a history of pharmacies and the pharmaceutical service of the town Brno. It is also concerned with the history of the town Znojmo itself and the development of its health service. The thesis depicts the history of the 40 pharmacies. Everything is accompanied by the photographs of the interiors and exteriorst of the pharmacies and several interesting things.

Klíčová slova (český jazyk):

Brno, lékárna, lékárník, majitel, , vedoucí lékárník, zdravotnictví.

Klíčová slova (anglický jazyk):

Brno, a pharmacy, a pharmacist, an owner, a provisor, an expert representative, health care.

Prohlašuji, že sem diplomovou práci vypracovala samostatně a použila jen materiály, které jsou uvedeny v seznamu literatury.

V Brně

.....

Poděkování patří zejména Doc. PhDr. Královi, CSc. za vedení diplomové práce, dále všem, kteří mi poskytli informace a také mojí rodině za podporu.

Osnova	strana
1. Úvod	7
2. Metodika zpracování diplomové práce	9
3. Dějiny města Brna	19
4. Dějiny lékáren města Brna v letech 1950-1992	20
4. 1. Lékárenství v letech 1950-1992	20
4. 2. Lékárny města Brna v letech 1945-1950	22
4. 3. Lékárny n. p. Medika	25
4. 4. Lékárny lékařenské služby v Brně	29
4. 5. Nástin dějin lékáren města Brna v letech 1950-1992	35
4.5.1. Lékárna 775, 05- 06-02	35
4.5.2 Lékárna 776, 18 – 06-02	36
4.5.3. Lékárna 777, 20 – 06-02	37
4.5.4. Lékárna 778	38
4.5.5. Lékárna 779, 01 – 06- 02	38
4.5.6. Lékárna 780	39
4.5.7. Lékárna 781, 09 – 066-02	40
4.5.8. Lékárna 783	40
4.5.9. Lékárna 784, 21 – 06-02	41
4.5.10. Lékárna 785, 13 – 06 -02	42
4.5.11. Lékárna 786, 15 – 06- 02	42
4.5.12. Lékárna 787, 08-06-02	43
4.5.13. Lékárna 788, 16 – 06-02	44
4.5.14. Lékárna 789, 13- 06-02	44
4.5.15. Lékárna 792, 11 – 06- 02	45
4.5.16. Lékárna 793, 07 – 06- 02	46
4.5.17. Lékárna 794, 19 – 06-02	47
4.5.18. Lékárna 795, 14 -06-02	47
4.5.19. Lékárna 796, 10 – 06- 02	48
4.5.20. Lékárna 798, 06 – 06-02	49
4.5.21. Lékárna 799,17 -06 -02	49

4.5.22. Lékárna 801, 14-06-02	50
4.5.23. Lékárna 802, 23- 0 6-14	64
4.5.24. Lékárna 803, 04-06-02	65
4.5.25. Lékárna 804, 04 -06-02	65
4.5.26. Lékárna 806, 24 -06-12	68
4.5.27. Lékárna 807, 25 -06-08	69
4.5.28. Lékárna 808, 26 -06-14	69
4.5.29. Lékárna 809, 27 – 06-21	70
4.5.30. Lékárna 810, 29 -06-02	71
4.5.31. Lékárna 811, 28 -06-16	71
4.5.32. Lékárna 812, 30-0 6-02	72
4.5.33. Lékárna 813, 32-1 6-15	73
4.5.34. Lékárna 814, 31 -06-02	73
4.5.35. Lékárna 1092	74
4.5.36. Oční optika 1001	74
4.5.37. Oční optika 1002	75
4.5.38. Oční optika 1055	75
4.5.39. Oční optika 1009	75
4.5.40. Oční optika 1010	76
4.5.41. Prodejna zdravotnického materiálu	76
4.5.42. Prodejna léčivých rostlin	76
4.5.43. Lékárna vojenské nemocnice	77
4.5.44. Lékárna Milosrdných bratří	79
4.5.45. Výdejna 02 -2 625 00	82
4.6. Závěr kapitoly dějiny lékáren města Brna v letech 1950-1992	83
5. Závěr	90
6. Zkratky	92
7. Literatura	94
8. Přílohy	96

1. Úvod.

Dějiny lékáren města Brna nebyly nikdy komplexně zpracovány. Na Sympoziích z dějin farmacie, které pořádala sekce Dějin farmacie při Československé lékařské společnosti J. E. Purkyně, byly např. prezentovány práce „Josef Čižmář, národopisec a vlastivědný pracovník“, „Lékařenská služba MÚNZ Brno po roce 1960 a „Informační středisko při LO KÚNZ Brno“. [4,5]

V roce 2007 zpracovala Mgr. Smrčková diplomovou práci, ve které se zabývala dějinami Brněnských lékáren do roku 1950. V práci zpracovala dějiny 45 lékáren města Brna od vzniku první až do uvedeného roku. Původní záměr byla zpracovat dějiny lékáren města Brna až do současnosti, ale vzhledem k rozsahu dějin lékáren tak velkého města, byly dějiny zpracovány do roku 1950. V práci byly údaje týkající se jednotlivých lékáren omezené na základní data: název lékárny, adresa, vznik, popřípadě zánik lékárny, tabulka majitelů, nájemců a provizorů a stručné dějiny lékáren. [38]

V roce 1950 existovalo v Brně 38 lékáren. Na základě změny společenského systému v roce 1948 proběhlo v roce 1950 znárodnění a následné začlenění lékáren do n. p. Medika. V roce 1960 se lékárny staly součástí systému krajského a okresního lékařství. Po roce 1989 došlo ke společenské změně a následně k transformaci zdravotnictví, farmacie i lékařství. Lékárny v ČR byly v rámci restituce vráceny původním majitelům, probíhala privatizace lékáren a vznikly lékárny nové v souladu se změnou celého zdravotnictví.

V letech 1992-2009 dochází v Brně, obdobně jako v celé ČR k obrovskému početnímu růstu lékáren, který je svojí rychlostí unikátním jevem v dějinách lékařství nejen v ČR, ale můžeme s jistotou říci v Evropě, ne-li na světě. V současnosti existuje v Brně 92 lékáren. [9]

Tak jako nebyly komplexně zpracovány dějiny lékáren do roku 1950, tak nebyly nikdy zpracovány dějiny lékáren města Brna v období socialismu a následné etapě transformace lékařství.

Cílem diplomové práce je zachytit vývoj lékařství města Brna v letech 1950 – 1992, tj. dějiny lékáren éry socialismu. Původní záměr byla sepsat dějiny lékáren až do současnosti, ale ukázalo se, že dějiny lékáren v letech 1992 - 2010 si vyžadují samostatnou práci. Zachycení dějin lékáren města Brna v komplexu, tj. od vzniku první

lékárny do současnosti je úkol přinejmenším pro disertaci. Pro diplomovou práci jsme si stanovili následující cíle:

- z východiskového stavu v roce 1950 ukázat dějiny lékáren v letech 1950-1992. Zaznamenat změny názvu lékárny, číselné označení pod n. p. Medika a pod Městskou lékárenskou službou, změny adres a základní údaje o lékárně
- zpracovat přehled vedoucích lékárníků v jednotlivých lékárnách v období socialismu; pokud se podaří získat další data a historické materiály, zpracovat základ dějin lékárny v uvedeném období
- zpracovat přehled nově vzniklých lékáren po roce 1992 jako východisko pro další práci
- v přílohách zachytit a soustředit dokumentační a fotografický materiál z let 1950-1992

2. Metodika zpracování diplomové práce.

Východiskem pro splnění cílů DP je přehled lékáren, které existovaly v Brně v roce 1950 (1948). Přehled je zpracován na základě lékárnických ročenek z let 1945-1950 a závěrů diplomové práce „Dějiny lékáren města Brna do roku 1950“. Vzhledem k tomu, že je zpracována DP „Dějiny lékáren města Brna do roku 1950“ jsou dějiny jednotlivých lékáren v období socialismu započaty stručným shrnutím dějin.

V procesu znárodnění v roce 1950 lékárny ztratily svoje historické názvy a jednotlivé lékárny dostaly číselné označení – trojmístné číslo. Pro splnění cílů DP je důležité získat údaj, jaké číslo bylo lékárně přiděleno v roce 1950 při začlenění do n. p. Medika a následně v roce 1960 při vzniku Lékárenské služby.

Protože ve vydaných dokumentech – ročenkách nikde neexistuje údaj, jaké číslo bylo přiděleno původně soukromé lékárně (popřípadě lékárně pod národní správou), bylo nutné k správnému přiřazení čísla n. p. Medika porovnávat především adresu lékárny (ulice, číslo, popřípadě městská část Brna) v roce 1950 a tyto údaje porovnat s údaji v ročenkách z let 1950-1992. Protože ročenky nebyly vydávány každoročně a v řadě z nich chybí přehled lékáren a jejich vedoucích, bylo porovnání značně obtížné.

Dalším krokem pro řešení bylo porovnání jmen majitelů (do roku 1950) a následně o vedoucích lékárníci. Majitel lékárny se ve velké většině stal po znárodnění „ve své“ lékárně vedoucím. Tak bylo možné u většiny lékáren dospět k datům, jaké číslo bylo lékárně přiděleno v období socialismu.

Vzhledem k tomu, že archivy okresní (městské) lékárenské, služby nejsou k dispozici, budou při zpracování dějin jednotlivých lékáren v letech 1950-1992 využity Farmaceutické ročenky a Farmaceutické přehledy z let 1950- 1992, zpracované a vydané monografie, články, kroniky lékáren a osobní sdělení pamětníků. Vedle dějin jednotlivých lékáren bylo důležité zpracovat tabulku ukazující vývoj názvů lékáren. Kontinuitu, tj. změny názvů lékárny bylo nutné porovnávat (protože nejsou k dispozici všechny údaje lékárenské služby) především podle adres lékáren a podle jmen vedoucích lékárníků. Důležitým byly údaje získané z kronik, které lékárny vedly.

Východiskem pro další zkoumání dějin lékáren v Brně po roce 1992 je přehledná tabulka počtu lékáren v roce 1992.

V celé DP bude u každé lékárny uvedeno: adresa lékárna a její změny, původní název lékárny, číslo lékárny v období socialismu, název lékárny a majitel lékárny po roce 1992. Vše opět ve formě tabulky. Údaje o pracovnících lékárny, změny, popřípadě biografické údaje uvedeny ve formě tabulek.

V práci uvádíme řadu jmen lékárníků města Brna. Před jménem je uveden titul PhMr. Ten uvádíme ve dvojím pravopise. Tam, kde bylo v dokumentech uvedeno Ph.Mr. (s tečkou za Ph.), ponecháváme jej v podobě, jak byl uveden v materiálu. Tam kde je uvedeno PhMr. uvádíme jej v této podobě.

3. Dějiny města Brna

Písemné prameny o Brně a jeho okolí se zachovaly od druhé poloviny 11. století, kdy Břetislav organizoval správu Moravy a poblíže již vytvořených hradišť zakládal nové hrady. V Brně v letech 1021 – 1034 nechal postavit na skalnatém ostrohu Petrova hrad a podle vesnice položené na místě dnešního Starého Brna ho nazval Brněnský hrad. Břetislav český kníže (v letech 1034-1055) zvolil svého třetího syna Konráda údělným knížetem v Brně. Brněnský hrad se stal středem správy brněnského hradského obvodu nazývaného provincie. Brněnský obvod hraničil s hradským obvodem olomouckým, přerovským, břeclavským a znojemským a byl protažen až k vrchovisku Sázavy a Doubravy (k českým hranicím). Počátkem 13. století přicházeli cizí kolonisté, aby získali snadněji obživu než ve své vlasti, přibývali tak k původnímu brněnskému obyvatelstvu. Usazovali se podél cest z hradu Veverí, vytvořili ulici zvanou platea Letorum (dnešní Česká), u cesty ze severu platea Renensis (Rýnská ulice) a potom platea Cursorum (Běhounská). U počátku Masarykovy ulice bylo vytvořeno tržiště ve tvaru trojúhelníka. Vznikla tak dvojité ulicovitá osada, která se roku 1231 jmenovala Brněnská trhově ves. Ve 30. letech vznikly u Brněnského hradu nedaleko sebe dvě Brněnské trhově vsi. Starší trhově osadě se začalo říkat Staré Brno. S příchodem cizích kolonistů vznikla v Brně i židovská osada, která se nacházela mezi českou osadou (nynější ulice Josefská) a starou cestou v dolní části Masarykovy třídy.

V letech 1231 – 1237 bylo přidáno území Brněnského hradu k původnímu českému osídlení a k trhově vsi kolonistů a vzniklo tak město Brno, které se začalo ohrazovat hradbami. V létě roku 1237 byl hrad poškozen po válkách, které toto území sužovaly. Proto ve druhé třetině 13. století byl vystavěn moravským markrabětem a pozdějším českým králem Přemyslem Otakarem II. hrad Špilberk. Bratr Přemysla Otakara II. Václav I. udělil Brnu v roce 1243 první privilegium, které bylo rozděleno do dvou pergamenů a obsahovalo zárodek samostatného brněnského městského práva, které uvádělo práva o dělení pokut mezi rychtáře a poškozené, o výměře trestů za zločiny, o ochraně obyvatel města, o rozdělování pozůstalosti a jiná ustanovení. Politickou, soudní, hospodářskou a berní správu města vedla městská rada, její členové se nazývali konšelé, v roce 1243 jich bylo 24, později se dělili na 12 radních, úřadujících 1 rok a na 12 starých přísazných, kteří byli v nové radě předchozí rok a vytvářeli starou radu, která byla zvána novou radou k poradám o záležitostech Brna. V čele rady byl městský rychtář, který měl svého rychtářského písaře. [6]

Tabulka 1 : Přehled událostí a důležitých historických mezníků města Brna

[6,36]

Rok	Událost
1228-1238	zřízení Dominikánského kláštera markrabětem Přemyslem Otakarem I.
1241	založil brněnský měšťan Oldřich Černý klášter augustiánek u P.Marie
1238	měšťan Rudger s manželkou Hodavou koupili místo na dolní části Pekařské a založili špitál pro nemocné, řízený volným měšťanským bratrstvem sv. Ducha v čele s Rudgerem
1276 - 1278	Přemysl Otakar. II se svým vojskem přicestoval na podzim 1276 do Brna, začala u Brna bitva „na Moravském poli“ protivníkem byl Rudolf Habsburský, který díky zradě Brňanů zvítězil. Přemysl O. II.- zemřel
1307-1308	Friedrich (syn římského krále Albrechta) umístil do Brna rakouskou posádku.
1312	klášter dominikánek založil Jan Lucemburský na přání Elišky Přemyslovny
1323	Eliška Rejčka založila klášter cisterciáček u kostela P. Marie
1337 - 1340	Brno bylo sídlem manželky Karla IV. Blanky z Valois
1350 - 1375	sídlo bratra Karla IV. markraběte Jana Jindřicha
1350 - 1411	Brno sídlem markrabat – odtud byla řízena správa Moravy
14.století	hospodářská krize, mocenské spory mezi markrabětem Joštem, Prokopem a Janem Soběslavem, syny Jana Jindřicha
1419	král Zikmund svolal do Brna generální sněm zemí české koruny, městská rada se účastnila příprav boje proti husitům
1422	zeď Zikmunda Albrecht vložil do boje proti husitům rakouské posádky, které se usadily na Špilberku, na

	Veveří, v Ivančicích a v Třebíči
1429	klášter cisterciáků byl vypálen za obležení Brna husity, 1467 za odboje proti Jiřímu z Poděbrad lehl opět popelem, Abatyše Perchta Černohorská z Boskovic napravila škody
1437	Jan Tovačovský se stal moravským zemským hejtmanem- ke královským městům patřilo Brno, Olomouc, Znojmo, Jihlava, uherské Hradiště, Uničov, Litovel, Ivančice
1451	kazatel Jan Kapistan kázal v Brně proti kacířům a založil ve městě františkánský klášter
1458	byl zvolen českým králem Jiří z Kunštátu a z Poděbrad - katolické rady byly proti tomu (Brno, Olomouc, Znojmo a Jihlava), vojska Jiřího obsadila hrad Špilberk, Brno se vzdalo
1459 - 1462	sídlil na Špilberku syn Jiřího Viktorin jako zemský hejtman
1467- 1469	Jiří byl prohlášen za kacíře – legát Rudolf poslal do Brna rozkazy o odepření poslušnosti Jiřímu- královská posádka se usadila na Špilberku a začal boj proti městu Brnu
1469 - 1490	konec války, Matyáš zvolen českým králem
1475	generální sněm v Brně – byl zvolen hejtmanem moravský Ctibor Tovačovský z Cimburka
1490	hejtman na Špilberku Petr Herczog odevzdal hrad Vladislavovi (od r.1490 č. králem)
1500	Špilberk byl odevzdán v zástavní částce mor. hejtmanovi Janu Meziříčskému z Lomnice
1542-1606	za Ferninanda I. (král od r. 1526) byly zahájeny války s Turky, do Brna byl dodáván střelný prach, Špilberk byl opevňován
1443, červen 1590, květen 1591	zemětřesení – způsobilo velké škody
1515, 1544, 1585	velké požáry v Brně
1618-1648	Třicetiletá válka, 1619 připojení Moravy k českému povstání, 1624 Brňané ztratili Špilberk (konfiskace), v roce 1643–bylo první švédské obležení, 4. května 1645 – další obležení švédy v čele s gen. Torstensonem, vojsko v Brně pod vedením plukovníka

	de Souches dne 23.srpna 1645 nad švédy zvítězilo
1727	budovaly se císařské silnice – Brno bylo spojeno s Vídní a v r. 1740 byla trasa prodloužena do Olomouce, později na Vratislav
1742	městské hradby odrazily prusko-saská vojska ve válkách o rakouské dědictví
1748	založena nemocnice v klášteře u milosrdných bratří – pro muže a pro ženy v r. 1754 ženský špitál alžbětinek
1751	zřízen manufakturní úřad – v r. 1753 změněn na manufakturní kolegium, 15.ledna otevřena akciová Půjčovní banka u Matky Boží-ta financovala založení manufaktur
1757	manufakturní kolegium spojeno s komerčním koncesem (17. stol. rozvoj obchodu)
18.stol	město dostalo povoleny dva trhy na vlnu
1771	Brno se stalo hlavním místem verbovacího okresu
1771-1782	masové rušení klášterů (za vlády Josefa II.)
1784	vznikly volby magistrátů–měšťanstvo zvolilo 24 členný výbor ten pak zvolil 8 magistrátních radů a starostu Františka Rauschera (1784 – 1804)-zánik úřadu král. rychtáře
1785	zřízeno policejní ředitelství
1781 - 1788	Johann Leopold Köffiller (vlastník podniku s vlnou) uzavřel obchody v Turecku, rak. provinciích, v Itálii, Polsku, Rusku a jinde
1787	Sigmund Weissner založil podnik na výrobu hedvábných struh a šatů
1796	Dominik Brobail a F. Bayer dostali povolení k výrobě cajků
1796	pravomoc magistrátů rozšířena – uděloval živnostenská oprávnění
29. 11-1.12.1805	procházely Brnem francouzské oddíly soustřeďující se u Práce,kde 2.12.1805 došlo ke střetu tří císařů (rakousko-ruské vojsko- maršál Kutuzov, francouzské – Napoleon) 7.12.1805-12.1.1806 pobývali Francouzi v Brně, 26.12. byl v Bratislavě mezi Francií a Rakouskem uzavřen mír, dne 21.5.1809 po porážce Napoleona u Aspern (4.francouzsko –rakouská válka) bylo do Brna posláno velké množství raněných,

	14.6.1809- opět Brno obsazeno franc. jednotkami (14.10.1809 - ve Vídni uzavřen mír)28.10. Francouzi zničili špilberské opevnění, 3.11.opustili Brno
1807	Karl Ignaz Lettmayer založil v Brně koželužnu
1811	napoleonské války, inflace, finanční krach- projevíly se zvýšením ceny potravin
1812	mzdová stávka textilních dělníků
1819	pod Špilberkem se sešlo150 ozbrojených dělníků (nenávisť ke strojům- dle nich vedly k sociálním problémům) 23 z nich odsouzeno, dostali výprask holí
1820	Špilberk předán civilní správě – sloužil jako uzavřená věznice
1830-1848	rozvoj tovární výroby v Brně, rok 1839-třetina továren se soustředila na výrobu sukna a čtvrtina na barvírenský průmysl, rozvoj strojírenského průmyslu-strojírna J. A. Luze, Comothova s.
1847	zřízení telegrafního spojení mezi Brnem a Vídní
1848-1849	revoluční léta, 31.3.1848 německá buržoazie za účasti brněnských nezaměstnaných zorganizovala proti prelátu Nappovi protestní demonstraci, 7.10.1848 shromáždění lidu na Zelném trhu (nám. 25.února) – projev svobody
1869	vznik Brněnského dělnického vzdělávacího a podpůrného spolku – sdružoval německé i české dělnictvo (červenec 1869 zrušen, 1870 obnoven)
1885	vznik tisku časopisu Rovnost
1920	v dělnickém domě a v Semilasu sraz stoupenců levice – probíhal se tam proslov Antonína Zápotockého, B. Šmeral
26.4.1945	Brno osvobozeno od německé nadvlády vojsky Rudé armády
30. - 31.5.1945	z Brna se stěhovali Němci, kteří zde žili před válkou

Období socialismu

Dne 1. ledna 1949 byla provedena reorganizace státní správy vytvořením krajského zřízení. Mezi 19 kraji v republice byl i kraj Brněnský. Po územní reorganizaci zůstal sice Ústřední národní výbor zachován, ale Brno tímto zřízením ztratilo charakter statutárního města. Jeho předsedou se v lednu 1949 stal Bohumil Ubr, kterého v červenci 1952 vystřídal v jeho funkci Vladimír Matula.

Ve městě byla lidová správa rozdělena na deset obvodních rad, a to:

Brno I a Brno II – vnitřní město

Brno III – Žabovřesky, Jundrov, Komín

Brno IV – Královo Pole, Řečkovice, Medlánky

Brno V – Husovice, Maloměřice, Obřany

Brno VI – Židenice, Juliánov

Brno VII – Černovice, Slatina

Brno VIII – Komárov, Heršpice

Brno IX – Tuřany, Přízřenice, Brněnské Ivanovice

Brno X – Líšeň

Vytvořením krajského zřízení zahájil v Brně činnost šedesátičlenný Krajský národní výbor, který se ujal části Zemského národního výboru. Jeho předsedou se stal člen lidové správy dr. Karel Svitavský. Reorganizací získal pojmenování krajský národní výbor.

K 1. říjnu 1949 reorganizoval lidovou správu Ústřední výbor tak, že obvodní rada Brno I byla rozdělena na čtyři nové obvodní rady Brno I, II, III ,pro vnitřní město a Brno IV pro Černá Pole, takže místo dosavadních deseti pak pracovalo 13 obvodních rad. Největší byla obvodní rada Brno II s počtem 40 000 obyvatel. [25]

V roce 1954 byl dosavadní Ústřední národní výbor změněn na Městský národní výbor, jehož předsedou byl dvakrát zvolen Josef Kalášek (i v květnu 1960).

V lednu 1960 bylo na území republiky zřízeno jen 10 krajů místo dosavadních 19. Došlo ke snížení počtu okresů. Brněnský kraj se zvětšil připojením částí krajů Jihlavského a Gottwaldovského (Zlínského) v kraj jihomoravský. Došlo k reorganizaci správy města. Území Brna bylo rozděleno na pět obvodů v čele s národními výbory Brno I až Brno V. Některé okrajové části Brna – Bohunice, Bystrc, Komín, Heršpice, Líšeň, Maloměřice –

Obřany, Řečkovice, Slatina a Tuřany si vytvořily samostatné národní výbory. V tomto roce byly vytvořeny osady na území Brna, a to Nové Moravany a Starý Lískovec. Od září 1963 vykonával funkci předsedy Městského národního výboru Oldřich Vaverka.

Roku 1966 začal v Brně nový proces tzv. druhá katastrální reforma, která vyvrcholila v roce 1972. V letech 1966 – 1969 bylo Brno rozděleno do nových katastrálních území Město – Brno, Staré Brno, Štýřice, Pisárky, Stránice, Veverčí, Ponava, Lužánky, Černá Pole, Zábrdovice a Trnitá. Vně vnitřního Brna byla vytvořena katastrální území Lesná a Sadová, roku 1969 či 1971 byla zrušena osada Nové Moravany. V roce 1970 se Brno rozšířilo připojením venkovských částí. Roku 1972 byla zrušena dosavadní osada Brno město a katastrální území se stala částmi obce. V tomto roce existovalo 5 městských obvodů a 11 městských částí. V letech 1972- 1976 byly městské části zrušeny a staly se součástí 5 obvodů. Zanikly tedy místní národní výbory a pravomoc přešla na obvodní národní výbory.

V roce 1979 byl zrušen katastr Lužánky a jeho území bylo rozděleno mezi čtvrti Veverčí a Černá Pole. V tomto roce bylo katastrální členění stabilní. V roce 1980 došlo k připojení Útěchova V. Počátkem 1990 bylo území Statutárního města rozděleno na 29 samosprávných městských částí.

Ve 2. polovině 80. let vzniklo sídliště Vinohrady. Tato městská část byla utvořena na části katastru Židenic a spadala osadě Židenice část a urbanistickému obvodu Vinohrady. Na přelomu 80. a 90. let začala výstavba sídliště Kamenný vrch, jeho výstavba byla dokončena roku 1995. Dosud leží na katastru a v městské části Nový Lískovec. [25]

Hospodářský vývoj za socialismu

Hospodářský život byl začátkem 50. let ve znamení první pětiletky. Dne 9. ledna 1948 Krajská odborová rada vyhlásila úkoly pětiletky pro Brno. Návrh přednesl ministr průmyslu Augustin Kliment. K jejich splnění se snažily organizace komunistů i odborářů vytvářet předpoklady k výbornému zásobování, organizaci práce i rozvoji iniciativy pracujících. Docházelo k vytvoření socialistického soutěžení mezi stranickými organizacemi a podniky. Největší brněnské závody - Zbrojovka a Gottwaldovy závody vyzvaly ostatní podniky k soutěži v akci „darů republiky“. Od roku 1950 byla snaha zapojit do socialistické soutěže většinu pracujících a zvyšovat tak produktivitu práce. V roce 1953 soutěžilo 80-90% pracujících. Období 1956-1960 spadalo do druhé pětiletky

v hospodářské oblasti. V listopadu 1958 vstoupili pracující do soutěže první brigády socialistické práce se snahou splnění úkolů druhé pětiletky. Plněním úkolů docházelo k rozšíření výroby, průmyslu a zlepšování služeb. [6]

Výstavba sídlišť

Panelová sídliště v Brně se začala budovat v roce 1958 na Kubešově ulici v Králově Poli, na Poříčí ve Starém Brně a na Úvoze projektoval je M. Kramoliš, v roce 1957 byl postaven ve Fišově ulici první prototyp panelového domu a později i v Mercově ulici v Králově Poli. První domy z litého betonu byly navrženy F. Zounkem na Vinařské a Křídlovické ulici v roce 1960. V roce 1959 začala výstavba panelového sídliště v Černých Polích na konci Olomoucké ulice.

Další výstavby v letech:

1962 – 1965 Veletržní (dříve Rybářská) ulice, navrženo F. Kočím

1962 – 1966 Vídeňská ulice, navrženo M. Steinhauserem a kol.

1960-1965 sídliště v Juliánově, navrženo P. Krchňákem

1966-1977 sídliště Žabovřesky, navrženo F. Kočím, M. Steinhauserem

1969 – 1975 sídliště v Králově Poli, Řečkovících navržena P. Krchňákem

1969 – 1980 sídliště Komín, navrženo F. Kopřivníkem

1970 – 1980 sídliště Jundrov, navrženo Z. Michalem

1971 – 1981 sídliště Bystř, Kohoutovice, navržena F. Kočím

1975 – 1985 sídliště Líšeň navrženo V. Rudišem a V. Pallem

1972 – 1981 sídliště Bohunice, Starý Lískovec, navržena P. Krchňákem

Ve 2. polovině 80. let sídliště Vinohrady, navrženo J. Doležalem a kol. a napřelomu 80. a 90. let sídliště Kamenný vrh

Rekonstrukce historického jádra

V období komunismu došlo k úpravám významných historických staveb. V roce 1955 došlo k úpravě domu pánů z Kunštátu pod dohledem M. Kyselky, proběhla rekonstrukce Ústavu šlechticů v Koblišné ulici v roce 1956-1961 (Bohuslav Fuchs) a úprava raně barokního kláštera Voršilek pro Technické muzeum (L. Lacina). V letech 1962-1965 byl přebudován park do tzv. teras pod Petrovem architektem Kamilem Fuchsem, Josefem

Němcem a Jaroslavem Šubrtem. V roce 1950 bylo Janem Víškem navrženo Janáčkovo divadlo a v letech 1958 – 1965 bylo upraveno Otakarem Oplatkem, Ivanem Rullerem, Mojmírem Kyselkou a Bohuslavem Písaříkem. V letech 1958 – 1962 byl stavěn hotel International podle projektu Viléma Kuby, M. Kramoliše, A. Krejzy a v roce 1964 byl navržen Z. Říhou a A. Semelou hotel Continental v Kounicově ulici. Projekt M. Spurného byl realizován budovou Bílého domu na Žerotínově náměstí v letech 1974-1976. Na přelomu 60. a 70. let proběhla přestavba Staré radnice (K. Fuchs) a velkého špalíčku (K. Fuchs, J. Kutějová).

Hrad Špilberk

Hrad Špilberk byl postaven za vlády českého krále Přemysla Otakara II. ve druhé třetině 13. století. V letech 1639 -1645 byl okolo hradu vybudován nový systém opevnění a od roku 1739 se stal vězením. Po období švédských válek došlo k rekonstrukci opevnění z důvodu rozsáhlých škod. Po 1. světové válce sloužil jako internační tábor pro zběhy. [6]

V roce 1995 proběhla rekonstrukce částí hradu, zejména pseudogotická puristická přestavba a dostavba hradního paláce ve východním křídle. Ideový záměr vznikl v 80. letech podle projektu arch. Z. Chudárka, realizován mohl být po rozhodnutí odborné komise zástupců památkové péče v roce 1993. [25]

Brněnské výstaviště

Z důvodů podpory průmyslu a obchodu v Brně se konaly Brněnské výstavní trhy, které se probíhaly každý rok. Na Moravském zemském výboru v roce 1923 bylo rozhodnuto o výstavbě brněnského výstaviště. Prvním postaveným pavilonem byl obchodně průmyslový palác (dnešní pavilon A), podle projektu Josefa Kalouse a Jaroslava Valenty. V letech 1955-1957 zde probíhaly Výstavy československého strojírenství a v roce 1959 se konal první mezinárodní veletrh Brno. Za období socialismu docházelo k rozšiřování brněnského výstaviště. Byla vystavěna správní budova podle projektu M. Spurného a A. Ševčíka v letech 1956-1960. V letech 1958-1959 došlo k výstavbě pavilonu B (projekt- Z. Alexa – A. Utz), pavilonu C (M. Matiovský, F. Lederer) a pavilonu Z (Z. Alexa, Z. Pospíšil, Z. Denk, M. Steinhäuser, F. Lederer). [25 ,6]

4. Dějiny lékáren města Brna v letech 1950 – 1992

4.1. Lékárenství v letech 1950-1992

Dekrety prezidenta republiky o konfiskaci majetku Němců, kolaborantů a zrádců měly zásadní podíl na vzniku změn v provozování lékáren. Podle nich přešlo pod národní správu 25 % lékáren. Národní správou byli určeni národní správci do jednotlivých lékáren. Od 1. ledna 1949 se staly lékárny pod národní správou majetkem **Ústřední národní pojišťovny** a od 1. ledna 1950 se staly součástí nově zřízeného **národního podniku Medika**, který byl podřízený Ministerstvu zdravotnictví. Národní podnik Medika „vykupoval“ do konce roku 1950 soukromé lékárny. V čele lékárny byl vedoucí lékárník. Lékárny, na které se vztahovalo vdovské právo, byly postupně vykupovány až do roku 1952. Historické názvy lékáren byly nahrazeny trojčíslím. Obdobně k tomuto procesu docházelo i v Brně. [38]

K odstranění problémů v řízení podniku, který spravoval lékárny na celém území republiky, byl n. p. Medika dne 1. 4. 1952 rozčleněn na **Krajské národní podniky Medika**. Pro jejich řízení byla na Ministerstvu zdravotnictví vytvořena **Hlavní správa lékáren (HSL)**. Krajské národní podniky byly v roce 1957 převedeny jako **Krajské správy lékáren (KSL)** pod zdravotnické odbory Krajských národních výborů, které převzaly povinnosti a práva zrušené HSL. Od října 1958 se Krajské správy lékáren staly součástí Krajských ústavů národního zdraví (KÚNZ). V roce 1960 se lékárny staly součástí Okresních ústavů národního zdraví (OÚNZ). Na jednotlivých okresech vznikla Okresní lékárenská služba, v jejímž čele byl okresní lékárník a ve velkých městech vznikla městská lékárenská služba. Veškeré pravomoci byly stanoveny zákonem č. 20/1966 Sb. o péči o zdraví lidu. Lékárny získaly označení sedmimístnými čísly. [38]

V letech 1950-89 se kladl důraz na zlepšení podmínek práce lékárníka. Rovněž jednotlivé lékárny byly rozděleny pod toho, jaké úkoly plnily. Podle rozdělení lékáren na různé funkční a stavební typy byly vytvořeny normy, podle kterých došlo k úpravám jejich celkového vzhledu a prostor na pracovištích.

Oficina vždy byla pracovištěm lékárny, kde byl pacientům vydán lék a kde lékárník poučil pacienta o správném použití léku. V teorii lékárenství z tohoto období byl kladen důraz na takovou podobu oficíny, která by umožnila plnění základní funkce lékárenství.

V letech 1950 - 1992 na základě teorie dochází k podstatným úpravám officíny. V první polovině 20. století lékárník v officíně přijímal recepty, připravoval léky a vydával je. Všechny činnosti vykonával na jediném společném pracovním stole, a to na táře. Tímto se propojily lékárenské činnosti výrobní i výdejní. Jednalo se o **I. provozní technickou vývojovou etapu**. Vzhledem k výraznému nárůstu počtu pacientů po roce 1950, kdy bylo bezplatné zdravotnictví musel lékárník připravovat léky a současně komunikovat s pacientem. K omezení omylů, které touto pracovní činností mohly nastat, došlo k oddělení výdejní činnosti od činnosti výrobní. Tímto přelomem nastává **II. provozně technická vývojová etapa**. Příprava léků se přesouvá do zakryté části táry, nebo na druhou táru. V některých případech vzniká oddělená místnost – přípravně.

Dalším krokem ve vývoji lékárenského pracoviště byla **III. provozně technická vývojová etapa**. V officíně vznikla přepážka, která přehradila celý prostor officíny. Oficína byla rozdělena na dvě části, čekárnu a výdejní prostor. Pacienti vstupovali do officíny - čekárny a okénkem v přepážce jim byl vydán lék. [38]

Vznikem lékárenské čekárny a výdejního okénka vznikl impulz v další etapě k vytvoření oddělených úseků vymezených pro výdej na předpis od výdeje bez předpisu (dvě nebo více výdejních okének). Odtud byla jen krok další etapě – ke vzniku dispenzačních boxů a dispenzačních místností - **IV. provozně technická vývojová etapa**. Dispenzační boxy a dispenzační místnosti umožnily zkvalitnění jeho odborné práce v nerušeném prostředí. Koncepce výdejních boxů a dispenzačních místností byla praktickým výsledkem dlouholeté vědecké práce pracovníků katedry organizace a řízení farmacie FaF UK v Hradci Králové. **V. provozně technická vývojová etapa** přináší další zkvalitnění práce. Pacienti vstupovali do dispenzační místnosti na světelné znamení lékárníka.

Po roce 1989 v období transformace farmacie a lékárenství byl snižován význam dispenzačních boxů a místností. Do popředí se většinou dostává hledisko obchodní tj. obsloužit co nejvíce pacientů během co nejkratší doby. Dispenzační boxy a místnosti tento proces zpomalovaly a proto byly zavrhovány. Nově vzniklé lékárny a rekonstrukce stávajících většinou probíhala podle v Evropě běžného modelu lékárenského pracoviště. [29]

4.2. Lékárny města Brna v letech 1945-1950.

Stejně jako v celém Československu dochází v lékárenství města Brna k zásadním přeměnám. Lékárny německých majitelů byly v roce 1945 dány pod národní správu. Národní správce byl dosazen v 10 lékárnách. Mnohé lékárny, které existovaly před rokem 1939 v důsledku války, zanikly. V roce 1950 existovalo v Brně 39 lékáren. V Přehled lékáren uvádí následující tabulka. Pro úplnost uvádíme, které lékárny byly zrušeny, a proto nebyly znárodněny n. p. Medika.

V ročenkách z roku 1944 a 1948, které byly základem pro zpracování přehledu, není uvedena lékárna vojenské nemocnice. Lékárna vznikla v roce 1783, v roce 1784 byla přemístěna do zrušeného kláštera v Zábrdovicích. Celkem v Brně existovalo před znárodněním 40 lékáren. V 10 lékárnách, kde byli majitelé německé národnosti, byli dosazeni národní správci. Procentuálně je to 25 %, což je unikátní počet. Vyšší byl jen v Ústí nad Labem (Sudety), kde byli dosazeni národní správci u 75 % lékáren. [39]

Tabulka 2: Přehled názvů, adres, majitelů a nájemců lékáren města Brna

v roce 1948 [39]

Název lékárny	Adresa	Majitel	Nájemce Provizor Národní Správce	Vznik
U červeného raka	Masarykova tř. 1		n. sp. Dr. PhMr. Ladislav Bouda	1365 Rd
U Zlatého orla	Nám. Svobody 1		n.sp.PhMr. Miloš Eremiáš	1575 Rd zrušena 1960
U zlaté koruny	Křenová ul. 2		n.sp. Ferdinand Konečný	1729 R
Lékárna Milosrdných Bratří	Vídeňská 7	Konvent. Mil. Bratří	PhMr. Hubert Morávek	1753 Rd
U římského císaře	Masarykova tř. 18/20		n.sp. PhMr. František Havlín	1784 O Zrušena 1951
U dobrého pastýře	Křížová ul. Č, 49		n.sp. Dr.PhMr. Stanislav Bochoř	1784 O

U sv. Ducha	Lidická 23	PhMr. František Melichar		1832 O Zrušena 1954
U naděje	Bratislavská ul. 6	PhMr, František Dvořáček		1864 O Zrušena 1951
U sv. Trojice těž Ciprova lékárna	Kr. Pole Palackého tř. 50	PhMr. Václav Cipra		1878 O
Zemská ústavní	Pekařská ul. 53		PhMr. Jaroslav Št.	1879 Ú
U Božího oka	Pekařská ul. 5		n.sp. PhMr. Vladimír Procházka	1885 O
U Marie Vítězné	Veveří ul. 22	Dr.PhMr. Josef Čech		1886 O
U Matky Boží	Husovice Nováčkova ul. 17i	PhMr. Olga Čížková		1887 O
U Matky Boží	Líšeň Nám. Karla IV. 6	PhMr. Jan Višinka		1892 O
U Anděla	Plotní ul. 69	Dědicové PhMr. E. Krause	PhMr. Marie Ondroušková	1897 O
U Spasitele	Eisenhowerova tř. 23	PhMr.Heřman Berka		1901 O
U krále Jiřího z Poděbrad	Židenice Habrmannova ul. 30	Dědicové PhMr. Ad. Křest'ana	PhMr. Vlasta Žabková	1904 O
U růže	Údolní ul. 31		n.sp. PhMr. Jindřich Sedlák	1909 O
U sv. Huberta	Kobližná ul. 7-9		n.sp. PhMr. Miloš Dejmal	1910 O
U Lva	Křenová ul. 57		n.sp. PhMr. Lev Fišárek	1912 O
U Minervy	Ná. 28. Října č. 7		n.sp. PhMr.	1912 O

			Antonín Petrák	
U černého orla	Žabovřesky Montgomeryho tř. 104	Dr. PhMr. Miloslav Neckář		1912 O
U nádraží	Masarykova tř. 37	PhMr. František Procházka		1919 O
Lékárna Vys. Školy veterinární v Brně	Pražská ul. 67	Min. Školství	PhMr. Jinřich Frinta	1921 O
U Novosadů	Hybešova ul. 11	Dr. PhMr. Luděk Čižmář		1923 O Zrušena 1960
U sv. Antonička	Kr. Pole Palackého tř. 11	Dědicové PhMr. Fr. Králika	PhMr. František Králík	1923 O
Nový život	Josefská ul. 2	PhMr. Jaroslav Šaur		1924 O Zrušna 1950
U Zemského domu	Benešova tř. 5	Dědicové PhMr. Stan. Krčala	PhMr. Marie Machálková	1925 O
U hvězdy	Francouzská tř. 107	Dědicové PhMr. Fr. Krupici	PhMr. František Brtnický	1926 O
U Svornosti	Husovice Dukelská ul. 5	Dědicové PhMr. Ad. Smejkal	PhMr. Jarmila Pospíšilová	1926 O zrušena 1962
U Libuše	Židenice Táborská ul 192	Dědicové PhMr. Fr. Pokorného	PhMr. Jan Klimeš	1927 O
Tivoli	Veveří ul. 65	Dědicové PhMr. J. CVhvojky	PhMr. Milada Divišková	1928 O
Na Olomoucké	Olomoucká 3	PhMr. Vladilír Klein		1931 O
Lékárna	Řečkovice	Dedicové	PhMr. Vlasta	1931 O

	Banskobystrická ul. 39a	PhMr. Jiřího Konečného	Konečná - Dobrovolná	
U kotvy	Jugoslávská 75b	Dědicové PhMr. Boh. Pokorného	PhMr. Marie Borkovcová	1934 O
U lékařské fakulty	Tvrdeho ul. 1	PhMr. Karel Hrbáč		1937 O 1960 Vev. Bytýška
U sv. Václava	Malomeřice Selská ul. 102	PhMr. Antonín Hošek	PhMr. Vladimír Hošek	1937 O
U gymnasia	Kr. Pole Slovanské nám. č. 9	PhMr. Jan Kervitzer		1938 O Zrušena 1951
Lékárna	Židenice Jílkova ul. 82	PhMr. Vince Proch		1939 O zrušena 1963

Pozn: v posledním sloupci je uveden rok vzniku lékárny. Písmena značí, na základě jakého práva lékárna vznikla. R – lékárna vznikla na základě práva reálného – radikovaného, O – lékárna vznikla na základě práva osobního, které zavedl Generální zdravotní normativ v roce 1770.

4.3. Lékárny n. p. Medika

Při začlenění lékáren do n. p. Medika v roce 1950 byly jednotlivým lékárnám přidělena čísla. Pro řízení lékáren vznikly **Krajské správy lékáren**. Krajská správa lékáren pro kraj Brno měla sídlo v Brně, Třída Říjnové revoluce 9. Ředitelem Krajské správy lékáren Jihomoravského kraje (nebylo možné zjistit, jaký název měl kraj v uvedeném roce - brněnský, nebo Jihomoravský) byl v roce 1958 PhMr. J. Sedlák (další údaje nejsou k dispozici). Po stránce odborné měl k dispozici **hlavního lékárníka**, kterým byl PhMr. J. Mácha. [7]

Organizační struktura n. p. Mediky se měnila. Organizační struktura a obsazení jednotlivých postů ředitelství v roce 1958 byla následující:

- **Provozní oddělení:** PhMr. V. Svatoš, PhMr. J. Máchal, PhMr. J. Nollová a PhMr. V. Marešová

- **Kontrolní laboratoř.** Laboratoř sídlila v Brně – Husovicích, Jílemnického 2/4 a v laboratoři pracovali: PhMr. M. Neckář, Dr.PhMr. J. Kala, PhMr. M. Rott, PhMr. L. Strakošová. Post kvalitáře zastával dr. PhMr. M. Dejmal a jeho sídlo bylo v Brně, ul. Křenová 60a
- **Galenická laboratoř.** Sídlila v Brně – Židenicích, ul. Jamborova 52 a pracoval zde PhMr. O. Břen
- **Odborný informátor:** dr. PhMr. M. Dráždil
- **Krajský lékárník:** PhMr. F. Brtnický.

Krajská správa lékáren měla v podřízenosti všechny lékárny v kraji. S jednotlivými okresy komunikovala prostřednictvím **styčných lékárníků**. Pro město Brno byl styčným lékárníkem PhMr. V. Pospíšil. Styčnými lékárníky pro okresy kraje byli: Brno – okolí PhMr. J. Beneš, Blansko PhMr. K. Kopal, Boskovice PhMr. R. Kobza, Břeclav PhMr. J. Pospíšil, Bučovice PhMr. J. Šjevl, Bystřice n.Perštejnem PhMr. J. Štětka, Hustopeče PhMr. I. Štanclová, Mikulov PhMr. V. Šohájek, Moravská Třebová PhMr. A. David, Moravský Krumlov PhMr. V. Adam, Rosice u Brna PhMr. Z. Bříza, Slavkov PhMr. J. Otevřelová, Svitavy PhMr. M. Přecechtěl, Velká Bíteš PhMr. J. Proch, Vyškov PhMr. F. Fornůsek, Znojmo PhMr. B. Kučera, Židlochovice PhMr. J. Klicnar.

Při převzetí lékáren města Brna byla lékárnám přidělena trojmístná čísla. Historické názvy byly zrušeny. Byly doslova odstraněny názvy uvedené na budovách, nad vchody do lékáren atd. Jen ojediněle byl na budově ponechán znak, symbol, který byl součástí budovy. Např. lékárna U červeného raka má na rohu budovy symbol raka, kterého se ani tehdejší vedení Brna neodvážilo odstranit. V následující tabulce, která zachycuje stav v roce 1958 (do této doby neexistuje žádný dokument, přehled lékáren města Brna), je uveden přehled lékáren n. p. Medika v Brně, tj. číslo, které bylo lékárně přiděleno, adresa a jméno vedoucího lékárníka. Počty pracovníků a jejich jména nebylo možno dohledat.

[7]

Tabulka 3: Přehled lékáren n. p. Medika v Brně [7]

Číslo lékárny	Adresa	Vedoucí lékárník	Poznámky
775	Brno, Dimitrovova 23	PhMr. M. Bejvl	
776	Brno, tř. Vítězství	PhMr. J. Chmelová	
777	Brno, Veveří 22	PhMr. J. Čermák	
778	Brno, Hybešova 11	PhMr. V. Jokl	
779	Brno, Kobližná 7	PhMr. M. Štencl	
780	Brno, nám. Svobody 1	PhMr. Z. Ševčíková	
781	Brno, Křenová 57	PhMr. Z. Hálková	
783	Brno, Tvrdého 1	PhMr. N. Balajková	
784	Brno, Veveří 65	PhMr. M. Dvorský	
785	Brno, Olomoucká 3	PhMr. J. Petráková	
786	Brno, Plotní 69	Dr. PhMr. J. Hora	
787	Brno, Křenová 2	PhMr. M. Rothová	
788	Brno, Obránců míru 5	PhMr. M. Ondráček	
789	Brno, Vranovská 1	PhMr. J. Gregorová	
791	Brno, Koněvova 7	PhMr. J. Beneš	
792	Brno, nám. 28. října	PhMr. J. Vlčková	
793	Brno, Jugoslávská 75b	PhMr. V. Zendulková	
794	Brno, tř. Vítězství 37	PhMr. V. Pospíšil	
795	Brno, Pekařská 5	PhMr. J. Fiala	Zahraniční léčiva
796	Brno, Křížová 49	PhMr. I. Racek	
798	Brno, Gottwaldova 25	PhMr. J. Klimeš	
799	Brno, Obránců míru 31	PhMr. M. Čech	
801	Brno, Pekařská 53	PhMr. F. Havlín	
802	Brno – Husovice, Nováčkova 17	PhMr. D. Antonová	
803	Brno – Husovice, Dukelská 5	PhMr. M. Podškubková	

804	Brno – Kr. Pole, Palackého 37	PhMr. S. Wintera	
806	Brno – Kr. Pole, Palackého 114	PhMr. M. Hrstka	
807	Brno – Líšeň, nám. Karla IV.	PhMr. J. Kochwasser	
808	Brno – Maloměřice, Selská 102	PhMr. L. Hortová	
809	Brno – Řečkovice, Banskobystrická 39	PhMr. D. Máchalová	
810	Brno – Žabovřesky, Rosického nám.	PhMr. L. Turbová	
811	Brno – Žabovřesky, Minská	PhMr. Z. Skyřík	
812	Brno – Židenice, Bubeníčková 30	PhMr. J. Symon	
813	Brno – Židenice, Táborská 192	PhMr. M. Šťastný	
814	Brno – Židenice, Jílkova 82	PhMr. J. Proch	
1092	Brno – Královo Pole, Palackého 1	Dr. PhMr. A. Petrák	
1001	Brno, Jánská 11	M. Vonka	Oční optika
1002	Brno, Kobližná 25	F. Fajt	Oční optika
1055	Brno, Česká 23	J. Richter	Oční optika
1009	Brno, tř. Vítězství 29	O. Procházka	Oční optika
1010	Brno, nám. Svobody 18	R. Novotný	Oční optika
1108	Brno, Jakubské nám. 3	A. Bretfeldová	Prodejna zdrav. materiálu
1158	Brno, Poštovská 4	M. Kubíček	Prodejna léčivých rostlin

V roce 1958 existovalo v Brně 36 lékáren a jedna lékárna vojenské nemocnice v Zábrdovicích. Lékárna č. 795 byla určena pro výdej zahraničních léčiv pro ambulantní

pacienty. Dále v Brně existovalo 5 očních optik (rovněž jim byla přidělena čísla), 1 prodejna zdravotnického materiálu a 1 prodejna léčivých rostlin. Mnoho lékáren uvedených v tomto seznamu bylo kolem roku 1960 zrušeno.

4. 4. Lékárny lékárenské služby v Brně.

Postupem času se ukázalo, že n. p. Medika, který řídil všechny lékárny v Československu a současně byl podnikem distribučním (v roce 1950 soukromé velkodistribuční firmy byly znárodněny a byla začleněny do n. p. Medika) jen obtížně zvládá řízení lékáren. Proto v roce 1960 řízení lékáren přešlo pod nově vzniklou Lékařenskou službu. Lékařenská služba byla součástí vzniklých KÚNZ a OÚNZ a měla vlastní řídicí orgány na uvedených stupních. V Brně byly lékárny podřízeny MÚNZ Brno.

KÚNZ Brno v roce 1981 byl nadřízeným orgánem MÚNZ Brno. Měl lékařské oddělení (počty a personální složení nejsou k dispozici). Dále měl Středisko farmaceutických informací, kde pracovali RNDr. Anna Konečná a RNDr. Libuše Vlašínová. MÚNZ Brno podléhala Lékařenská služba v čele s městským lékárníkem (kdo byl městským lékárníkem nebylo možné dohledat). Ročenka 1982 [14]

Z roku 1984 máme opět jen stručné informace. MÚNZ Brno - Lékařenská služba sídlila na náměstí Družby národů 3. Městským lékárníkem byl PhMr. Miroslav Štenc, provozním lékárníkem byla PhMr. Naděžda Němcová. [15]

V roce 1987 MÚNZ Brno – Lékařenská služba sídlila na náměstí Družby národů 3. Ředitelkou lékařské služby byla PhMr. Naděžda Němcová. Lékárníkem – specialistou byla prom. farm. Bohumíra Gajdůšková. Hlavním farmaceutickým laborantem byla Jarmila Svobodová. Na MÚNZ bylo systematizované místo správce lékařské služby, které nebylo obsazené. Okresním odborníkem pro obor lékařství byla PhMr. Naděžda Němcová, pro galenickou farmacii PharmDr. Ivana Ušáková, pro farmaceutickou analytiku RNDr. Jarmila Janečková., pro veterinární farmacii PhMr. Dagmar Fuxová a pro léčivé rostliny RNDr. Věra Hejlíčková. Místo klinického farmaceuta nebylo obsazené. [17]

MÚNZ Brno, Lékárenská služba 1992, Dominikánské nám. 3

Ředitel lékárenské služby: Mgr. Ilona Moravcová

Náměstek pro provoz: Mgr. Alice Janečková

Hlavní farmaceutický laborant: Jarmila Svobodová

Správce lékárenské služby: Ivana Kadlecová

Lékárny města Brna byly začleněny pod Lékárenskou službu. Vzhledem k tomu, že nejsou k dispozici všechny ročníky Ročenek z let 1960-1992, uvádíme přehled lékáren Lékárenské služby v roce 1964 a v roce 1992. [9]

Tabulka 4: Lékárny města Brna v roce 1964 [8]

Poř. číslo	Číslo udělené MÚNZ	Adresa	Vedoucí lékárník	Poznámka
1	06-02-01	Gagarinova 7	PhMr. Vojtěch Pospíšil	UL/NS ,ZM
2	06-02-02	Koněvova 7	PhMr. Jaroslav Štětka	UL
3	06-02-03	Vranovská 1	PhMr. Jiřina Gregorová	
4	06-02-04	Palackého 37	PhMr. Sáva Vintera	NS
5	06-02-05	Dimitrivova 23	PhMr. Miloš Bejvl	
6	06-02-06	Gottwaldova 25	PhMr. Jan Klimeš	
7	06-02-07	Jugoslávská 75b	PhMr. Věra Zendulková	
8	06-02-08	Křenová 2	PhMr. Marie Rothová	
9	06-02-09	Křenová 57	PhMr. Zdena Ševčíková	

10	06-02-10	Křenová 49	PhMr.Ivan Racek	
11	06-02-11	nám. 28. října 7	PhMr.Jiří Máchal	UL
12	06-02-13	Olomoucká 3c	PhMr. Jaroslav Proch	UL
13	06-02-14	Pekařská 5	PhMr. Drahomíra Antonová	
14	06-02-15	Plotní 69	PhMr. Vladimír Mareš	
15	06-02-16	tř. Obránců Míru 5	PhMr. Karel Kratina	
16	06-02-17	tř. Obránců Míru 31	RNDr. PhMr. Jiří Horka	UL/IR
17	06-02-18	tř. Vítězství 1	PhMr. Josefa Chmelková	
18	06-02-19	tř. Vítězství 37	PhMr. Libuše Běhounková	
19	06-02-20	Veveří 22	PhMr. Jaroslav Čermák	
20	06-02-21	Úvoz 59	PhMr. Milan Dvorský	UL/IR
21	06-02-23	Nováčkova 17	PhMr. Josef Fiala	
22	06-02-24	Palackého 114	PhMr. Maxmilián Hrstka	
23	06-02-25	nám. Karla IV.	PhMr. Josef Kochwasser	
24	06-02-26	Selská 102- Maloměřice	PhMr. František Matušina	
25	06-02-27	Banskobystrická 39- Řečkovice	PhMr. Danuše Máchalová	

26	06-02-28	Minská 104 - Žabovřesky	PhMr. Zdeněk Skyřík	
27	06-02-30	Bubeníčkova30 - Židenice	PhMr. Milan Šťastný	
28	06-02-32	Táborská 192- Židenice	PhMr. Jiří Symon	
29	06-02-33	Palackého 1/3- Královo Pole	PhMr. Dagmar Fuxová	UL/VL
	06-02- 71	Česká 23	Karel Dvorský	oční optika
	06-02-72	Jánská 11	Miroslav Vonka	oční optika
	06-02-73	Gagarinova 25	František Fajt	oční optika
	06-02-74	nám. Svobody 18	Jan Richter	oční optika
	06-02-75	tř. Vítězství 18	Oto Procházka	oční optika

V roce 1964 existovalo v Brně 29 lékáren a 5 očních optik (jsou v ročenkách a přehledech uvedeny spolu s lékárnami a proto jsme uvedený údaj ponechali tak jak je v ročence). V přehledu není zahrnuta lékárna vojenské nemocnice. Protože se počet lékáren měnil, tak pro úplnost a jako východisko pro další výzkum uvádíme přehled lékáren města Brna v roce 1992.

Tabulka 5: Lékárny města Brna v roce 1992 [9]

Číslo lékárny	Adresa	Vedoucí lékárník	Poznámka
01- 602 00	Kobližná 7	RNDr. Jiří Richter	
02- 602 00	Vídeňská 7	PharmDr. L. Šlechtová	
15-2-625 00	Běloruská 2	RNDr. Vilém Musil	výdejna
03- 602 00	Vranovská 1	Mgr. Eva Ovesná	
03-1-615-00	Zbrojovka, Lazaretní 7	Mgr. Eliška Zahradníková	výdejna
04- 602 00	Kr. Pole, Palackého 37	Mgr. Petr Pikna	
04-1 612 00	Kr. Pole, Mercova 37	Mgr. Věra Jílková	výdejna

05- 602 00	Štefánikova 23	Mgr. Věra Jílková	
06- 602 00	Lesná, Halasovo nám. 1	PharmDr. L. Procházková	
07- 602 00	Jugoslávská 75b	Mgr. Františka Blahová	
08- 602 00	Křenová 8	Mgr. Vlasta Hejtmánková	
08-1 627 00	Slatina, Jihomoravské nám.1	Mgr. Dana Baránková	výdejna
08-2 620 00	Tuřany, Holásecká 31	Mgr. Marta Frolišková	výdejna
09- 602 00	Křenová 57	PharmDr. Alena Huserová	
10- 602 00	Makovského nám. 2	Mgr. Ludmila Havigerová	
10-1 602 00	Bystřec, nám. 28. dubna 2	Mgr. Růžena Fafíková	výdejna
11- 602 00	Nám. 28. října 7	RNDr. Dagmar Ščurkevičová	
11-1- 602 00	Koliště	Mgr. Elena Farmáčková	výdejna
11-2 602 00	Cejl 25	Marie Bělická	zdrav.prostř.
12- 602 00	Kohoutovice, Libušina třída 4	RNDr. Iva Mendelová	
13- 602 00	Olomoucká 3c	Mgr. Jiřina Neštická	
14- 602 00	Pekařská 5	Mgr. Ilona Mravcová	
15- 602 00	Komarovova 14	RNDr. Ivana Dejmková	
16- 602 00	Joštova 5	RNDr. Ladislava Králíková	
16-1 615 00	Táborská 192	Marie Kavíčková	zdrav.prostř.
18- 602 00	Masarykova 1	RNDr. Vladimír Pacold	
19- 602 00	Masarykova 37	RNDr. Vojtěška Hradová	
20- 602 00	Veveří 22	Mgr. Pavla Polanská	
21- 602 00	Úvoz 59	RNDr. Jan Urban	
21-1 602 00	Údolní 31	Mgr. Jana Halámková	

23- 614 00	Husovice, Nováčkova 17	RNDr. Věra Hejlíčková	
25- 628 00	Líšeň, nám. Karla IV. 6	PharmDr. Ivana Ušáková	
25-1 628 00	Líšeň, Noskova 7	Mgr. Věra Pustinová	výdejna
26- 614 00	Maloměřice, Selská 102	Mgr. Jitka Kyšová	
27- 621 00	Řečkovice, Vránová 172	RNDr. Vladimír Kropáč	
27-1 612 00	Královo Pole, Královopolská stroj. Křížíkova 68	PharmDr. Eva Hammerová	výdejna
28- 616 00	Žabovřesky , Minská 104	Mgr. Anna Hušáková	
28-2 624 00	Komín, Absolonova 30	RNDr. Vlasta Brázdová	
31- 615 00	Židenice, Viniční 235	RNDr. Vlasta Palíková	
31-1 628 00	Líšeň, Zetor, poliklinika	RNDr. ASnděla Drkalová	výdejna
33- 612 00	Kr. Pole, Palackého 1/3	Bohuslava Karásková	
91- 612 00	Královo Pole, Palackého 114	Bohuslava Karásková	prod. LR
16-2 602 00	Žerotínovo nám. 6	PharmDr. Hana Štolcová	výdejna

V roce 1992 v Brně existovalo 29 lékáren, 12 výdejen, které doplňovaly síť lékáren, 2 prodejny zdravotnických prostředků a 1 prodejna léčivých rostlin. Lékárna vojenské nemocnice není zahrnuta v přehledu. V letech od vzniku lékárenské služby se počet lékáren, výdejen, očních optik, prodejen zdravotnického materiálu a léčiv měnil. Protože však neexistují materiály, uvádíme pouze konečný počet zařízení k roku 1992. Přesnější údaje není možné dohledat.

Pozn: v průběhu let se podoba číslování měnila př. původně v roce 1960 byl tvar číselného označení **01-06-02**. Tento byl změněn v letech 1983-1984 na **01- 602 00**. Proto se v diplomové práci můžeme setkat s obojím označením. Jediné, co se neměnilo, bylo první – pořadové číslo lékárny.

4. 5. Dějiny lékáren města Brna v letech 1950 – 1992

Nejsložitějším obdobím z hlediska dějinného zkoumání je pro farmacii období 1950-1989 (respektive pro oblast lékárenství 1992). Z tohoto období prakticky neexistují záznamy. Materiály lékárenské služby města Brna, popřípadě n. p. Medika se nenachází ani v Českém farmaceutickém muzeu na Kuksu. Ročenky a Farmaceutické přehledy nebyly vydávány periodicky. Rovněž ne v každé ročence byl uveden přehled vedoucích lékárníků. Tam, kde v další ročence je vedoucím lékárníkem stejná osoba, lze předpokládat, že post vedoucího lékárníka byl kontinuální. Protože to nelze stoprocentně doložit, je uvedený údaj uveden kurzivou. Uvedené platí pro všechny lékárny období socialismu.

Tam, kde se podařilo získat další materiály (kroniky, ústní údaje pamětníků atd.) je toto uvedeno s patřičnou citací. Údaje o jednotlivých lékárnách byly získány z Ročenek, přehledů z let 1958-1992. V návaznosti na tento údaj nebudeme uvádět citace u každé lékárny, ale ve všech byly použity citace [7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17]. Pro názornost uvedeme u první lékárny.

4. 5. 1. Lékárna 775, 05-06-02

Adresa: ulice Dimitrovova 23

V roce 1950 bylo lékárně U Spasitele v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 775. Lékárna vznikla v roce 1901 a nacházela se na Pražské ulici 23, která byla v roce 1949 přejmenována na ulici Dimitrovovu. V roce 1960 se vznikem lékárenské služby lékárna dostala označení 05 - 06- 02. Její adresa byla ulice Štefánikova 23.

Tabulka 6: Přehled vedoucích lékárníků lékárny 775 v letech 1950-1992
[7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17]

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. M. Bejvl	
1964	PhMr. Vojtěch Pospíšil	UL/NS ,ZM,06-02-01
1973	PhMr. Vojtěch Pospíšil	PS
1975-1976	<i>PhMr. Vojtěch Pospíšil</i>	
1977-1978	PhMr. Vojtěch Pospíšil	PS,K

1979-1980		Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982		Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	PhMr. Jaromír Fila	PS,I
1985-1986		Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	PhMr. Jaromír Fila	OL,PS
1991-1992	Mgr. Věra Jílková	

Údaje o vedoucích lékárníciích nejsou úplné a jsou nedostupné. Lze předpokládat, že PhMr. Vojtěch Pospíšil byl vedoucím lékárníkem v letech nejen v roce 1964, ale protože je v ročence i v roce 1978, lze předpokládat, že byl vedoucím lékárníkem po celou dobu až do roku 1978. Z materiálů nelze dohledat, kdy do lékárny jako vedoucí lékárník nastoupil PhMr. Jaromír Fila, zda v roce 1979, nebo později. Jako vedoucí lékárník pracoval v lékárně v letech 1983 – 1988. Rovněž datum nástupu Mgr. Věry Jílkové nelze dohledat. Uvedený postup doplnění bude použit u všech lékáren.

4 5. 2. Lékárna 776, 18-16-02

Adresa: třída Vítězství 1

V roce 1950 bylo lékárně U Červeného raka v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 776. Lékárna vznikla v roce 1356 a byla nejstarší lékárnou v Brně. Lékárna se nacházela se na Masarykově ulici 1, která byla v roce 1949 přejmenována na Třidu vítězství. V roce 1960 se vznikem lékařenské služby lékárna dostala označení 18-06-02. Její adresa byla nadále Třída Vítězství.

Tabulka 7: Přehled vedoucích lékárníků lékárny 776 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. Josefa Chmelová	L, tř. Vítězství 1
1964	PhMr. Josefa Chmelová	06-02-18
1973	PhMr. Jiřina Gregorová	
1975-1976	<i>PhMr. Jiřina Gregorová</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	PhMr. Jiřina Gregorová	II.
1979-1980		Není uveden seznam po lékárnách

1981-1982		Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	prom. farm. Lada Horská	II.
1985-1986	<i>prom. farm. Lada Horská</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	prom. farm. Lada Horská	PL
1991-1992	RNDr. Vladimír Pacold	PL, Masarykova 1

4.5.3. Lékárna 777, 20-06-02

Adresa: Veveří 22

V roce 1950 bylo lékárně **U Panny Marie Vítězné** v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 777. Lékárna vznikla v roce 1886 a byla druhou nejstarší lékárnou v Brně. V roce 1960 se vznikem lékařenské služby lékárna dostala označení 20 -06-02. Její adresa byla od roku 1918 Veveří 22.

Tabulka 8: Přehled vedoucích lékárníků lékárny 777 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	Ph.Mr.J. Čermák	
1964	Ph.Mr.J. Čermák	06-02-20
1973	prom.farm. Marie Číhalová	
1975-1976	PhMr. Karel Kratina	dočasně uzavřena
1977-1978	PhMr. Karel Kratina	ZM I.
1979-1980	<i>PhMr. Karel Kratina</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982	<i>PhMr. Karel Kratina</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	PhMr. Karel Kratina	I.
1985-1986		Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	RNDr. Vladimír Pacold	OL
1991-1992	Mgr. Pavla Polánská	OL

4.5.4. Lékárna 778

Adresa: Hybešova 11

V roce 1950 bylo lékárně **U Novosadů** v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 778. Lékárna vznikla v roce 1923. Její adresa byla po celou dobu historických záznamů ulice Hybešova. V lékárně působil známý brněnský lékárník Dr.Mr. Luděk Čižmár. Lékárna byla zrušena 1960. Byla přeměněna na prodejnu léčivých rostlin.

Tabulka 9 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 778 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. V. Jokl	Ú
1964		Není uveden seznam po lékárnách
1973	Marie Urbánková	prodejna léčivých rostlin
1975-1976	<i>Marie Urbánková</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	Marie Urbánková	VLR
1979-1980		Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982		Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	Vlasta Lotreková	Výdejna léčivých rostlin
1985-1986		Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	Věra Valderová	Výdejna léčivých rostlin 91
1991-1992	Věra Valderová	prodejna léčivých rostlin přestěhována na Palackého 114,č91

4.5.5. Lékárna 779, 01-06-02

Adresa: Kobližná 7

V roce 1950 bylo lékárně **U sv. Huberta** v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 778. Lékárna vznikla v roce 1909. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Wiche Antonín. V roce 1960 se vznikem lékárenské služby lékárna dostala označení 01-06-02. Její adresa byla po celou dobu historických záznamů ulice Kobližná 7.

Tabulka 10 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 779 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. M. Štencel	P,dŮ
1964	PhMr. Vojtěch Pospíšil	Gagarinova 7,06-02-01, UL/NS,ZM
1973	PhMr. Vojtěch Pospíšil	Gagarinova 7, PS
1975-1976	<i>PhMr. Vojtěch Pospíšil</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	PhMr. Vojtěch Pospíšil	Gagarinova 7, PS, K, II.
1979-1980		Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982		Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	PhMr. Jaromír Fila	Gagarinova 7, PS, I.
1985-1986	<i>PhMr. Jaromír Fila</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	PhMr. Jaromír Fila	Gagarinova 7, OL, PS
1991-1992	RNDr. Jiří Richter	Koblišná 7, OL, PS

4.5.6. Lékárna 780

Adresa: nám. Svobody 1

V roce 1950 bylo lékárně **U zlatého orla** v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 780. Lékárna vznikla v roce 1575. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Sontag Karl stal se jím v roce 1888. V roce 1960 se vznikem lékárenské služby lékárna byla lékárna zrušena. Její adresa byla po celou dobu historických záznamů Náměstí Svobody.

Tabulka 11 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 780 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. Z. Ševčíková	Lékárna byla v roce 1960 zrušena

4.5.7. Lékárna 781, 09-06-02

ulice Křenová 57

V roce 1950 bylo lékárně U Iva v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 781. Lékárna vznikla v roce 1912. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Goll Adolf. V roce 1960 se vznikem lékařenské služby lékárna dostala označení 09-06-02. Její adresa byla po celou dobu historických záznamů ulice Křenová 57

Tabulka 12 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 781 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. Z. Hálková	
1964	PhMr. Zdena Ševčíková	06-02-09
1973	PhMr. Jiřina Vlčková	
1975-1976	<i>PhMr. Jiřina Vlčková</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	PhMr. Jiřina Vlčková	I.
1979-1980		Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982		Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	PhMr. Marta Odstrčilová	I.
1985-1986	<i>PhMr. Marta Odstrčilová</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	PhMr. Marta Odstrčilová	OL
1991-1992	PharmDr. Alena Huserová	OL

4.5.8. Lékárna 783

Adresa: Tvrdého 1

V roce 1950 bylo lékárně U **lékařské fakulty** v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 783. Lékárna vznikla v roce 1909. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Hrbáč Karel. V roce 1960 se vznikem lékařské služby lékárna nedostala žádné označení. Její adresa byla postupně Rückertova 1, Lípová 1 a Tvrdého 1. Lékárna byla v roce 1960 zrušena a přenesena do Veverské Bítýšky.

Tabulka 13 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 783 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. N. Balajková	Lékárna byla v roce 1960 zrušena

4.5.9. Lékárna 784, 21-06-02

Adresa: Veveří 65

V roce 1950 bylo lékárně Tivoli v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 784. Lékárna vznikla v roce 1926. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Chvojka J. V roce 1960 se vznikem lékařenské služby lékárna dostala označení 21-06-02. Její adresa byla po celou dobu historických záznamů ulice Veveří 65. Lékárna byla přesunuta na Úvoz 59.

Tabulka 14 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 784 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. M. Dvorský	dŮ
1964		Není uveden seznam po lékárnách
1973		Není uveden seznam po lékárnách
1975-1976		Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978		Není uveden seznam po lékárnách
1979-1980		Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982		Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984		Není uveden seznam po lékárnách
1985-1986		Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	RNDr. Jan Urban	
1991-1992		Není uveden seznam po lékárnách

4. 5. 10. Lékárna 785, 13 -06-02

Adresa: Olomoucká 3

V roce 1950 bylo lékárně Na Olomoucké v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 785. Lékárna vznikla v roce 1931. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Klein Vladimír. V roce 1960 se vznikem lékařenské služby lékárna dostala označení 13-06-02. Její adresa byla po celou dobu historických záznamů ulice Olomoucká 3, popřípadě Olomoucká 3c.

Tabulka 15 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 785 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. J. Petráková	
1964	PhMr. Jaroslav Proch	UL,06-02-13
1973	PhMr. Jaroslav Proch	Olomoucká 3c,NL,ZM
1975-1976	<i>PhMr. Jaroslav Proch</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	PhMr. Jaroslav Proch	NL II.
1979-1980	<i>PhMr. Jaroslav Proch</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982	<i>PhMr. Jaroslav Proch</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	PhMr. Jaroslav Proch	
1985-1986		Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	PhMr. Milan Šťastný	PL
1991-1992	Mgr. Jiřina Neštická	PL

4. 5. 11. Lékárna 786, 15-06-02

Adresa: Plotní 69

V roce 1950 bylo lékárně U Anděla v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 786. Lékárna vznikla v roce 1897. Posledním majitelem před znárodněním byla Ph.Mr. Marie Krausová - Ondroučková. V roce 1960 se vznikem lékařské služby lékárna dostala označení 15-06-02. Její adresa byla po celou dobu historických záznamů ulice Plotní 69. V roce 1965 byla zrušena.

Tabulka 16 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 786 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	dr.PhMr. J. Hora	
1964	PhMr. Vladimír Mareš	06-02-15 v roce 1965 byla zrušena

4. 5. 12. Lékárna 787, 08-06-02

Adresa: Křenová 2

V roce 1950 bylo lékárně U zlaté koruny v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 787. Lékárna vznikla v roce 1729. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Schmidt Robert a to do 11.7.1946. V roce 1960 se vznikem lékařenské služby lékárna dostala označen 08 -06-02. Lékárna se původně nacházela na ulici Křenová 2. V roce 1972 byl dům demolován a lékárna byla přenesena do nových prostor v ulici Křenové č. 8.

Tabulka 17 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 787 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. M. Rothová	
1964	PhMr. M. Rothová	06-02-08
1973	PhMr. M. Rothová	Křenová 8
1975-1976	<i>PhMr. M. Rothová</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	PhMr. M. Rothová	II.
1979-1980		Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982		Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	PhMr. Jiřina Vlčková	II.
1985-1986	<i>PhMr. Jiřina Vlčková</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	PhMr. Jiřina Vlčková	PL
1991-1992	Mgr.Vlasta Hejtmánková	PL

4. 5. 13. Lékárna 788, 16-06-02

Adresa: Obránců míru 5

V roce 1950 bylo lékárně U zemského domu v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 788. Lékárna vznikla v roce 1925. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Kračala Stanislav. V roce 1960 se vznikem lékařenské služby lékárna dostala označen 16-06-02. Její adresa byla Joštova 5, Obránců míru 5.

Tabulka 18 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 788 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. M. Ondráček	
1964	PhMr. Karel Kratina	06-02-16
1973	PhMr. Ivan Racek	
1975-1976		Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	PhMr. Pavel Pilip	I.
1979-1980	<i>PhMr. Pavel Pilip</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982	<i>PhMr. Pavel Pilip</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	PhMr. Pavel Pilip	ZP,II.
1985-1986		Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	RNDr. Ladislava Králíkov	OL
1991-1992	RNDr. Ladislava Králíkov	Joštova 5, OL

4. 5. 14. Lékárna 789, 03-06-02

Adresa: Vranovská 1

V roce 1950 bylo lékárně U Hvězdy v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 789. Lékárna vznikla v roce 1926. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Krupici František. V roce 1960 se vznikem lékařské služby lékárna dostala označení 03- 06-02. Její adresa byla Františka Schuberta 107, při znárodnění Vranovská 1.

Tabulka 19 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 789 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. Gregorová	P,dÚ
1964	PhMr. Gregorová	06-02-03
1973	PhMr Zdena Ševčíková	
1975-1976	<i>PhMr Zdena Ševčíková</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	PhMr. Zdena Ševčíková	I.
1979-1980	<i>PhMr Zdena Ševčíková</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982	<i>PhMr Zdena Ševčíková</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	PhMr. Zdena Ševčíková	II.
1985-1986		Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	prom. farm. Eulalie Suchá	PL
1991-1992	Mgr. Eva Ovesná	

4. 5. 15. Lékárna 792, 11-06-02

Adresa: nám. 28. října 7

V roce 1950 bylo lékárně U Minervy v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 792. Lékárna vznikla v roce 1912. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Schulz Norbert. V roce 1960 se vznikem lékárenské služby lékárna dostala označení 11-06-02. Její adresa byla Winterhollerovo nám. 7, při znárodnění Náměstí 28. října.

Tabulka 20 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 792 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. J. Vlčková	dÚ, I
1964	PhMr. Jiří Máchal	UL,06-02-11
1973	PhMr. Jarmila Nollová	NL,ZM
1975-1976		Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	RNDr. Dagmar Ščurkevičová	ZM II.,NL
1979-1980	<i>RNDr. Dagmar Ščurkevičová</i>	Není uveden seznam po lékárnách

1981-1982	<i>RNDr. Dagmar Ščurkevičová</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	RNDr. Dagmar Ščurkevičová	ZP,II.
1985-1986	<i>RNDr. Dagmar Ščurkevičová</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	RNDr. Dagmar Ščurkevičová	NL,II.
1991-1992	RNDr. Dagmar Ščurkevičová	NL II

4. 5.16. Lékárna 793, 07-06-02

Adresa: Jugoslávská 75b

V roce 1950 bylo lékárně U Kotvy v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 793. Lékárna vznikla v roce 19346. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Pokorný Bohumír. V roce 1960 se vznikem lékárenské služby lékárna dostala označen 07- 06-02. Její adresa byla Brno, Černá Pole, Bednářská třída 75 b, po znárodnění Jugoslávská 75 b.

Tabulka 21 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 793 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. V. Zendulková	
1964	PhMr. Věra Zendulková	06-02-07
1973	PhMr. Marie Podškubková	
1975-1976	<i>PhMr. Marie Podškubková</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	PhMr. Marie Podškubková	I.
1979-1980	<i>PhMr. Marie Podškubková</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982	<i>PhMr. Marie Podškubková</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	PhMr. Marie Podškubková	I.
1985-1986		Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	prom.farm. Františka Blahová	OL
1991-1992	Mgr. Františka Blahová	OL

4. 5. 17. Lékárna 794, 19-06-02

Adresa: tř. Vítězství 37

V roce 1950 bylo lékárně U Nádraží v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 794. Lékárna vznikla v roce 1923. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Procházka František. V roce 1960 se vznikem lékařenské služby lékárna dostala označení 19- 06-02. Její adresa byla Masarykova 37, při znárodnění třída Vítězství 37.

Tabulka 22 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 794 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. V. Pospíšil	
1964	PhMr. Libuše Běhounková	06-02-19
1973	PhMr. Libuše Běhounková	
1975-1976	<i>PhMr. Libuše Běhounková</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	PhMr. Libuše Běhounková	II.
1979-1980	<i>PhMr. Libuše Běhounková</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982	<i>PhMr. Libuše Běhounková</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	PhMr. Libuše Běhounková	II.
1985-1986	<i>PhMr. Libuše Běhounková</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	PhMr. Libuše Běhounková	PL
1991-1992	RNDr. Vojtěška Hradová	Masarykova 37,PL

4. 5. 18. Lékárna 795, 14-06-02

Adresa: Pekařská 5

V roce 1950 bylo lékárně U Božího oka v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 795. Lékárna vznikla v roce 1827. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Schnitzer Herman. V roce 1960 se vznikem lékařské služby lékárna dostala označení 14- 06-02. Její adresa Pekařská 5.

Tabulka 23 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 795 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. J. Fiala	zahr. léčivá amb. pacientů
1964	PhMr. Drahomíra Antonová	06-02-14
1973	PhMr. Drahomíra Antonová	
1975-1976	<i>PhMr. Drahomíra Antonová</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	PhMr. Drahomíra Antonová	II.
1979-1980	<i>PhMr. Drahomíra Antonová</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982	<i>PhMr. Drahomíra Antonová</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	PhMr. Drahomíra Antonová	I.
1985-1986		Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	abs.farm. Ilona Mravcová	OL
1991-1992	Mgr. Ilona Mravcová	OL

4. 5. 19. Lékárna 796, 10-06-02

Adresa: Křížová 49

V roce 1950 bylo lékárně U dobrého pastýře v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 796. Lékárna vznikla v roce 1784. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Weis František. V roce 1960 se vznikem lékařenské služby lékárna dostala označen 10-06-02. Její adresa byla Křížová 49. V roce 1974 byla lékárna přemístěna na Mendlovo nám. 14 a původní budova byla zbourána.

Tabulka 24 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 796 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. I. Racek	
1964	PhMr. I. Racek	06-02-10
1973	PhMr. Karel Kratina	

4. 5. 20. Lékárna 798, 06-06-02

Adresa: Gottwaldova 25

Původní lékárna U naděje se sídlem na ulici Bratislavská 6 byla v roce 1951 zrušena a přenesena na Gottwaldovu 25, protože nevyhovovala místnostmi.

V roce 1950 bylo lékárně na ulici Gottwaldově 25 v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 789. V rámci přechodu na lékárenskou službu dostala číslo 06-06-02.

Tabulka 25 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 798 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. J. Klimeš	
1964	PhMr. J. Klimeš	06-02-06
1973		Není uveden seznam po lékárnách
1975-1976		Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978		Není uveden seznam po lékárnách
1979-1980		Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982		Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	Marie Bělická	Oddělení ZP, 11-2
1985-1986		Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	Marie Bělická	Oddělení ZP, 11-2
1991-1992	Marie Bělická	přestěhováno na ulici Cejl 25, OZP, 11-2

4. 5. 21. Lékárna 799, 17-06-02

Adresa: Obránců míru 31

V roce 1950 bylo lékárně U růže v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 799. Lékárna vznikla v roce 1909. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Roming Leo. V roce 1960 se vznikem lékárenské služby lékárna dostala označení 17- 06-02 a byla přeměněna na výdejnu léčiv. Její adresa byla Údolní 31, poté při znárodnění Obránců míru 31.

Tabulka 26 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 799 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. M. Čech	dŮ,I
1964	RNDr. PhMr. Jiří Horka	UL/IR,06-02-17
1973	RNDr. PhMr. Jiří Horka	NL
1975-1976		Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	RNDr. PhMr. Jiří Horka	NL,SL II.
1979-1980	<i>RNDr. PhMr. Jiří Horka</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982		Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	prom.farm. Radmí Demková	OPSL,II.
1985-1986		Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988		Není uveden seznam po lékárnách
1991-1992		Není uveden seznam po lékárnách

4. 5. 22. Lékárna 801, 14-06-02

Adresa: Pekařská 53

V roce 1950 bylo Ústavní lékárně u sv. Anny v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 801. Lékárna vznikla v roce 1789. V letech 1938-1945 byl provizorem Ph.Mr. Ladislav Bílek. V letech 1945-1949 byl provizorem Ph.Mr. Jaroslav Šuk a posledním provizorem před znárodněním byl Ph.Mr. Josef Valoušek. V roce 1960 se vznikem lékárenské služby lékárna dostala označení 14-06-02. Její adresa byla Pekařská 53.

Nemocnice byla navržena architektem Theophilem Hansenem, a byla postavena v letech 1865 – 1868. Ve 30. letech byla sousední Kuhnova továrna přebudována na lůžková oddělení. Moravský zemský sbor otevřel lékárnu v hlavní budově Veřejné nemocnice v Brně na ulici Pekařská 53 v přízemí. V roce 1930 byla lékárna přestěhována do objektu na Hybešově ulici, kde obdržela místnosti v suterénu, přízemí a v části prvního poschodí, sídlí tam dodnes. Zaměstnanci do roku 1950 byli zemskými lékárníky dostávali postupně titul - lékárenský komisař, vrchní lékárenský komisař, lékárenský rada a lékárenský vrchní rada. Pracovníci měli specifická pravidla, kterými se řídily jejich penzijní nároky, nemocenské pojištění a pracovní poměr. [41]

Od roku 1949 se stala lékárna státním zařízením. Po znárodnění v roce 1950 se vedoucím lékárníkem stal PhMr. František Havlín. Lékárníci přestali být zemskými lékárníky. Od roku 1960 přešla celá nemocnice a lékárna pod správu Krajského ústavu národního zdraví. V roce 1977 byla lékárna přiřazena do přímého zřízení KÚNZ jako lékárna č.1 Lékárenské služby tj. měla číslo 621-01. [41]

K Ústavní lékárně v roce 1969 patřila výdejna léků ve Fakultní nemocnici v Bohunicích a sklad zdravotnického materiálu. Lékárna kromě zásobování léčivy pro jednotlivá oddělení nemocnice připravovala infuzní roztoky. Příprava byla umístěna do budovy transfuzní stanice. Dne 20. Května 1968 byla příprava zrušena a pracovníci přešli do Ústavní lékárny. Od července 1968 převzala přípravu infuzních roztoků pro všechna zařízení KÚNZ provozovna ve Vyškově.

K 1. lednu 1977 došlo k organizační změně, při které byla vyčleněna Fakultní nemocnice a začleněna do KÚNZ. Současně se mění charakter lékárny z rozpočtové na příspěvkovou. Díky této změně organizačního začlenění dochází k osamostatnění výdejny v nemocnici v Bohunicích na samostatnou lékárnou s označením KÚNZ, lékárna č. 2.

Lékárna během své existence prošla mnoha stavebními úpravami. V roce 1930 byla lékárna umístěna do nynější budovy u Hybešovy ulice, kde měla prostory v přízemí a v polovině prvního patra. Provoz v těchto prostorách byl zahájen 1. 1. 1933. V přízemí se nacházela officína 4 tárami, vedle malá a velká laboratoř. V prvním poschodí byla výdejna obvazového materiálu a ve sklepních prostorech byli zásoby specialit, surovin a umývárna.

V roce 1973, za éry vedoucího lékárníka RNDr. PhMr. Otakara Krojzla došlo ke změnám interiéru lékárny. Horní místnosti v prvním patře sloužily jako kancelář vedoucího a vedle vybavená knihovna, která rovněž sloužila jako místnost pro texátora a retaxátora (tyto místnosti tak slouží dodnes).

V přízemí se nacházela kancelář administrativních pracovníků a zubolékařský materiál. Na místě bývalé kanceláře a v oficíně byl sklad HVLP a tři tary. Velká laboratoř byla rozdělena zdi na kontrolní laboratoř, ve které se nacházeli přístroje jako analytické váhy, polarimetr, Mohr - Westfalovy váhy, Ph – metr, titroskop, refraktometr, Koflerův blok, lanametr, nanášecí zařízení pro chromatografii na tenkých vrstvách, plamenný fotometr. Druhá část místnosti sloužila k výrobě sterilních roztoků pro zevní použití a dezinfekčních roztoků, nacházely se tu sterilizační přístroje a sušárna.

Ve sklepních místnostech byl umístěn sklad surovin, infuzních roztoků a umývárna, která byla zmodernizovaná. V roce 1968 byly sklepní místnosti propojeny s přízemím výtahem. V roce 1972 byla lékárna vybavena dalšími přístroji: tabletovacím strojem, bodovou svářečkou IS 100 k přípravě jednorázových nevratných obalů, do kterých byla adjustována pevná i tekutá léčiva. Byl zakoupen laminár pro aseptickou přípravu lékových forem. [41]

Tabulka 27 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 801 v letech 1950-1992 [41]

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950	PhMr. František Havlín	
1958	PhMr. František Havlín	Ú, I, vA
1964	PhMr. František Havlín	
1973	RNDr. PhMr. Otakar Krojzl	NL, ZM, Fakultní lékárna Brno
1975-1976	RNDr. PhMr. Otakar Krojzl	
1977-1978	RNDr. PhMr. Otakar Krojzl	
1979-1980	RNDr. PhMr. Otakar Krojzl	Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982	RNDr. PhMr. Otakar Krojzl	Není uveden seznam po lékárnách
1982-1983	RNDr. Jan Nesveda	
1983-1984	PhMr. RNDr. Věra Holečková	
1985-1986	PhMr. RNDr. Věra Holečková	
1987-1988	PhMr. RNDr. Věra Holečková	
1991-1992	RNDr. Jana Střítecká	

Pozn.: u této lékárny se z kroniky podařilo zjistit nejen všechny vedoucí lékárníky, ale všechny pracovníky, kteří v lékárně pracovali.

Tabulka 28 : Zaměstnanci lékárny 801 [41]

Pracovník-lékárník	Období působení	Poznámka
PhMr. Otakar Krojzl	od 1967	vedoucí lékárník
PhMr. Věra Králíková	od 1967	zástupce vedoucího lékárníka
PhMr. Olga Blažková	od 1967	od září 72 - vedoucí HVLP oddělení, v listopadu 1978 získala titul na Farmaceutické fakultě UK v Bratislavě
PhMr. Anna Boudová	od 1967	červenec 1978 odchod do důchodu, nastupuje jako pracující důchodce-brigádnická výpomoc
PhMr. Hana Brtnická	od 1967-leden 1976	odchod do důchodu
PhMr. Gisela Koudelová	do září 1972 – říjen 1974 ukončila výpomoc-1980	odchod do důchodu,73-dochasně brigáda, ukončila zástup v 74, v únoru 76-nastoupila na výpomoc v říjnu 76 ukončila brigádu
PhMr. Marie Maxová	od 1967-říjen 1984	odchod do invalidního důchodu
PhMr. Helena Minaříková	od 1967	
PhMr. Milada Pfeiferová	od roku 1953-leden1982	v září 1970 odchází do invalidního důchodu,v r.1972 nastoupila na 4.hod.úvazek na místo retaxátora
PhMr. Marie Stopková	od 1967	nastupuje na místo vedoucí kontroly léčiv po Mr. Pfeiferové
PhMr. Miloslav Weiser	od 1967- 19.srpna 1974	dne 19.8.1974 PhMr. zemřel
PhMr. Vlasta Vašková	Od roku 1970	
PhMr. Jaroslava Švecová	od ledna 1972	od srpna 72 odchází do výdejny Bohunice
PhMr. Marie Stárková	od 1.října 1973	paragraf za Maxovou, promoce 1973 v Bratislavě, přišla z lékárny v Hustopečích
PhMr. Eva Slezáková	od srpna 1974	paragraf na 4 hod. úvazek, promoce 1969 – absolvovala Farmaceutickou fakultu v Bratislavě

PhMr. Vlasta Plichtová	v lednu 1974- duben 1974	nastoupila na paragraf za dlouhodobé onemocnění PhMr. Věry Králíkové a PhMr. Hany Brtnické
PhMr. Rajska Navrátilová	od srpna 1976	absolventka farmaceutické fakulty Masarykovy univerzity v Brně-promovala v r .1953, atestace- v r.1966,přešla z lékárny v Kyjově
PhMr. Vítězslava Fričová	od 1.9.1977	práce na úseku výdeje rp., v r.1977 absolvovala farmaceutickou fakultu v Bratislavě.
RNDr. Iva Mendelová	od května 1978	předtím pracovala v lékárně v OLOMOUCI v odd.HVLP, promovala na farmaceutické fakultě UK v Bratislavě- r.1974,duben 1977 na Farm .fakultě UK získala titul RNDr.
abs.farm. Karel Branč	od srpna 1978,v září 1979 po voj.sloužbě- srpen 1980	maturoval na SVVŠ v r. 1970 v Klatovech, maturita na zdrav.škole v Brně v r.1973,promoce na farmaceutické fakultě UK v Bratislavě-r.1978,v září 1978 nastoupil na voj.sloužbu,potom úsek HVLP,1980 odešel do lékárny v Břeclavi
abs.farm. Zuzana Staňková	od května 1979	práce oddělení HVLP, maturita na SVVŠ-r.1973, absolventka Farmaceutické fakulty UK v Bratislavě-promoce –r. 1978
abs.farm. Jiřina Neštická	od června 1979	práce odd. HVLP, dříve výdej nemocnice Vyškov,absolventka SVVŠ v Brně – maturita v r.1973,studovala Farmaceutickou fakultu UK v Bratislavě- promoce-1978
abs.farm. Ivo Merlíček	od srpna 1979,nástup po ukončení voj. služby prosinec 1980	práce odd. HVLP, 1974- maturita na střed.zdravot.škole,promoce 1979 na Farmaceutické fakultě UK v Bratislavě,v prosinci 1979 nástup na presenční vojenskou službu
PhMr. Irena Zatočilová	od srpna 1980	maturita gymnázium v Brně

		1976, studium na farmaceutické fakultě UK v Bratislavě-r.1980
Světlana Vajíková	září 1980	SZŠ vBrně – maturita v r. 1980
Jana Tkadlečková	září 1980	SZŠ vBrně – maturita v r. 1980

Tabulka 29 : Pracovníci lékárny 801 - laborantky[41]

Pracovník - laborantka	Období působení	Poznámka
Růžena Adámková - Gajdov	od 1967	skončila pomaturitní specializaci ve zdravotnictví - květen 1978
Marta Bajgarová		po mateřské dovolené v roce 1972 nastoupila na 4 hod. prac. úvazek
Vlasta Jeřábková	do července 1972	odešla do důchodu
Tamara Kristková	Do 1968	odešla jako laborantka do laboratoře v Dětské nemocnici
Věra Kubíčková		Zdravotnický materiál
Hana Němcová		vedoucí od r. 1971
Magda Rektorová	1967 - červenec 1974	v 72- zubolékařský materiál, v červenci 1974- odešla do invalidního důchodu
Karla Semerádová	1967	v r.1974 převzala úsek zubolaborního materiálu, v únoru 1977 byla ustanovena Krajskou laborantkou
Božena Vitoulová		
Marie Vybíralová	od 1967 – únor 1973	Ivanová – zdrav. materiál, v únoru 1973 odešla do Břeclavi
Blažena Bělíková	od 1970 -červenec 1980	
Vlasta Vlčková	od 1969	přijata na paragraf,71-převedena z paragrafu na plný úvazek, dříve zaměstnána na klinické biochemii KÚNZ, maturita na střední zdravot. škole v Brně maturita 1980

Pavla Hradská	do 1970 -1972	V prosinci 72 odchod do důchodu
Jana Skalská	od 1970- únor 1971	byla přijata na paragraf
Radmila Milfordová	od listopadu 1971-1973	přijata na paragraf, v r. 72 přešla ze zdrav.materiálu do lékárny, 1.1 edna 73 odešla do Hranic
Miroslava Jandorová	od března 1971-září 1980	byla přijata na paragraf z lékárny v Tišnově, duben 1977 MD, 1980 odešla na jiné pracoviště KÚNZ
Věra Velísková	od 1971	předtím lékárna na Vranovské
Marie Marková	od 1971	v r. 1977 přešla ze zdravot. materiálu do HVLP
Pavla Chybíková	od 1972	přišla z KÚNZ České Budějovice
Naděžda Lukášová	od července 1972- srpen 1975	maturita v r.1970, byla přeřazena do výdejny v Bohunicích
Sylva Sýkorová-Tichá	od srpna 1972 -prosinec 1979	maturita 1970, později Tichá, přeložena do ústavu lékárny č.2 KÚNZ- 1979
Alena Urbanová	od srpna 1972- prosinec 1974	maturita 1972, v roce 1974 odešla do důchodu, později Fojtíková
Jindra Chludová	od srpna 1973 – červenec 1975	absolvovala gymnázium, potom 2-letou nástavbu na zdravot.škole, práce v úseku HVLP, Hamadeová-provdala se do Švýcarska v červnu 1975
Miluše Koudelková	od ledna 1973-září 1978	maturita 1969, pracovala na odd.HVLP
Eva Maurerová	od srpna 1973 – září 1974	absolvovala gymnázium, potom 2-letou nástavbu na zdravot.škole, práce v úseku HVLP, později Dvořáková
Olga Semanová	od 1.srpna 1973 - 1. ledna 1974	maturita 1973, práce na úseku MS, 1.1.74 odešla do lékárny v Jilemnici
Alena Sedláčková	od září 1974 -duben 1975	absolvovala gymnázium v Brně 1972, pak nástavbu na zdrav.škole – maturita 1974, práce na úseku HVLP, v r. 1975 odešla do lékárny v Uherském

		Hradišti
Jarmila Vokáčová	od září 1974 -prosinec 1974	absolvovala zdrav.školu – obor zdrav.sestra- maturovala 1972, potom udělala nástavbu – obor laborantka – maturita 1974,práce na úseku dialyzačních a zevních roztoků
Marie Harantová	od listopadu 1974 - května 1978	práce-taxace a administrativní činnost,maturita 1974, přišla z lékárny v Mor. Krumlově, odchází do Západočeského kraje
Marie Navrátilová	od července 1975	maturovala na SVVŠ v r.1965,potom udělala střední zdravot.školu v Ostravě, kterou ukončila maturitou v r.1967, pracovala v lékárně ve Valašském Meziříčí a ve VIR Vyškov. Později Dovcová
Jaroslava Sousedíková	od července 1975	dříve Huňarová, nastoupila po absolvování zdravot. školy – maturovala 1975
Blanka Suchomelová	od července 1975-1.1.1977,v lednu 1978 zpět	po ukončení zdravot. školy – maturovala 1975,v r.1976-přeřazena do výdejny v Bohunicích, v únoru zpět do ústavní lékárny, později Linková
Ilona Cahová	od prosince 1976-září 1978	Absolventka SVVŠ v Praze, kde v roce 1970 maturovala, pak následovala 2 letá nástavba na zdravot. škole- zakončená maturitou v r. 1972. Přišla z lékárny v Tišnově.
Soňa Molková	od srpna 1976 - března 1979	absolventka zdravot. školy-maturovala v r.1976, později Pavlíková, odešla z důvodu stěhování do Českých Budějovic
Gabriela Šmídová	od října 1976	práce ve zdravot. materiálu, maturovala na zdravot.škole v Brně v roce 1965, přešla z lékárny v Opavě
Dagmar Ryzí	od února 1976-září 1976	absolvovala zdrav. školu, maturovala v r. 1975
Marie Kukulová	od ledna 1977- říjen 1977	do zdravot. materiálu, přeložena z vojenské nemocnice, maturita

		v Brně 1967. V říjnu se vrátila zpět do vojenské nemocnice
Hana Čoupková	od července 1971 1.3.1981	absolvovala zdrav. školu, maturovala -1977
Miroslava Mrňousová	1.10.1977- 31.12.1977	práce ve zdravot. materiálu, předtím pracovala na Opavsku, absolvovala zdrav. školu v Ostravě- maturita r. 1975
Bronislava Giričová	od srpna 1978	zdravotnickou školu ukončila maturitou-v r. 1978
Simona Pokorná	od srpna 1979	práce na odd. HVLP, maturita v r. 1979 na zdravotnické střední škole v Brně, v červenci 1980 odešla na Farmaceutickou fakultu v Bratislavě
Zdeněk Schiller	od září 1979- červen 1980	1979-maturita na střední zdravot. škole v Brně, práce na odd. HVLP, 1980 odešel na studium vojenské vysoké školy
Marcela Drápalová	od září 1979- 1.11.1981	práce na odd. HVLP, 1979-maturita na střední zdravot. škole v Brně
Eva Fusková	od listopadu 1971 ukončila výpomoc břez 1980	absolventka zdravot. školy v Bratislavě – maturita-1974, práce odd. HVLP
Marcela Fabiánková	říjen 1980	maturita na SZŠ v Brně 1976, přestěhovala se z Hradce Králové
Vítězslava Pátková	září 1980	maturita na SZŠ v Brně 1977

Tabulka 30 : Pracovníci lékárny 801– sanitárky[41]

Pracovník - sanitárka	Období působení	Poznámka
Marie Kratochvílová	1967 - prosinec 1974, únor-duben 1975	odchod do důchodu, únor- duben 1975 nastoupila brigádu
Anna Krejčí	1967- 1969	odchod do důchodu
Marie Miličová	1967- 1. ledna 1973	

Miroslava Pinkasová	1967-1968	odešla studovat zdravotnickou školu
Jana Pokorná	1967- 1.3.1971	odchod na jiné pracoviště
Ludmila Volná	1967-1. června 1973	
Marie Procházková	od 1970- prosinec 1974	odchod do důchodu
Jana Marešová	od května 1971- srpen 1975	
Dagmar Berhardová	od 1. srpna r. 1973- srpen 1975, 1977	odešla na jiné místo FN,říjen 1977 nastoupila jako pomocná laborantka, v roce 1978 maturovala na střední zdravotní škole v Brně, přeřazena v červenci do stavu LO KÚNZ
Jana Lerchová	od prosince 1972- září 1978	Zdravotnický materiál
Sylvie Malá	od března 1973	dočasně brigáda
Jana Marešová	od 1973	
Drahomíra Balcárková	leden 1973 – září 1973	brigáda jako sanitárka ve zdrav. materiálu
Anna Gabrielová	od července 1973- 7.10.1977	získala umístění ve zdravot.materiálu,převедena na LO KÚNZ jako pomocná laborantka, v červnu ukončila střední zdravot.školu maturitou v r. 1979
Anna Blatná	od května 1975	
Jitka Holubařová	od září 1975-únor 1980	odešla na jiné místo KÚNZ
Alena Ferulíková	od září 1975-březen 1976	odchod na jiné pracoviště
Eliška Petříčková	od června 1975	
Marie Pulkrábková	od září 1975-leden 1977	
Karla Švecová	od března 1975- srpen 1975	
Lenka Smetanová	od října 1976 - 1977	studentka nultého ročníku medicíny. V r. 1977 přeložena na jiné pracoviště KÚNZ

Anna Šilerová	od února 1977	
Alena Havlíková	od června 1977-březen 1979	
Marta Trávníková	od září 1977-září 1980	
Marie Šustrová	od 18. 10. 1977- říjen 1980	odešla do prodejny zdravotnického materiálu
Jana Jirková	od ledna 1978 – srpen 1978	
Růžena Dvořáková	od října 1978- listopad 1980	
Jarmila Krestová	od května 1979- září 1980	odešla na jiné pracoviště KÚNZ
Růžena Tručková	od listopadu 1979	
Helena Schillerová	od dubna 1980	
Olga Prokešová	od října 1980	
Eva Vaňková	od prosince 1980	
Dagmar Barančíková	od prosince 1980	

Dne 1. května 1959 otvírá prof. Dr. Houbal, tehdejší ředitel FN Bohunice, výdejnu léků v bývalé ředitelské vile. Vedením je pověřena PhMr. Zdena Homolková z nemocniční lékárny U sv. Anny. Měsíc po jejím nástupu jí byla na pomoc přidělena laborantka – Marcela Hikešová. Obě dvě společně se snaží o dobré zavedení výdejny a jejích služeb pro ústav. O rok po otevření byla v Bohunicích založena Komise pro účelnou farmakoterapii (KUF), která se stala nejlepší komisí ústavu a vzorovou KUF v Jihomoravském kraji.

Pro sledování hospodaření s léky a zdravotnickými potřebami, zejména pro provádění rozborů a usměrňování preskripce byla ustanovena ředitelem FN MUDr. Jiřím Vlčkem komise pro účelnou farmakoterapii. Jejími členy byli MUDr. Šabacká (klinika infekčních chorob), MUDr. Sklenář (I. TBC. Oddělení), MUDr. Švandová (II. TBC. Oddělení), MUDr. Meluzínová (III. TBC. oddělení), MUDr. Wágner (oddělení tbc) a PhMr. Homolková (výdejna léčiv).

Po dvou letech byla do výdejny příkazem přemístěna laborantka Elena Gogulková a Marcela Hikešová se musela vrátit do mateřské lékárny. Po roce byla přeřazena Elena Gogulková na jiné

pracoviště. Do výdejny nastoupila laborantka Hermína Škvařilová. Za jejího působení byl převzat do výdejny zdravotnický materiál (dosud pan Tuzar). V roce 1968 se konal atestační kurz pro laborantky v ústavní lékárně v Brně na Pekařské ulici. Účastnily se ho M. Hikešová a H. Škvařilová. V roce 1969 byla lékárna vykradena. V roce 1970 byl uskutečněn další, tentokrát nezdařený pokus o vniknutí do prostor výdejny. [30]

Výdejna léků ve FN Bohunice byla umístěna ve 4 přízemních místnostech. Od roku 1961 bylo zavedeno komplexní zásobování FN Bohunice. Byla zavedena a rozšiřována MS příprava a bylo přiděleno zásobování psychiatrické kliniky. V roce 67 byl zaveden výdej na recepty vlastního ústavu, lékárna byla vybavena skříňkovým nábytkem a přiděleny další sklepní místnosti. V roce 1969 byla zřízena koupelna a sklep hořlavin, zavedeno bylo zásobování infuzními roztoky. V roce 1970 bylo na oddělení připraveno 37.800 ks infúzí. V roce 1971 byla zařízena z další sklepní místnosti umývárna lahví a kompletně vybavena laboratoř pro přípravu MS. V roce 1973 byla dokončena stavba výtahu do sklepa a zhotovena podesta příjem zboží před lékárnou. Přístrojové vybavení bylo vyhovující, ve výdejně se nacházel Kenwood, mixér, infralampa, pilulovnice, čípkovnice, mechan. dělič prášků, vařič, 4 váhy, decimálka. Ale prostorové vybavení bylo nevyhovující. Chyběla samostatná místnost – pracovna lékárníka. Všechny místnosti byly skladovací nebo expediční. [30]

Jak bylo obvyklé, pracovníci výdejny vedli kroniku, která má ... stran. Z kroniky vyjímáme: Ústav byl informován o směrnicích MZ pro hospodaření s léčivý na přednášce magistry dne 13. 12. 1961. Spolupráce výdejny s ústavem byla velmi kladně hodnocena ředitelem i předsedou závodního výboru ústavu FN Bohunice. V roce 1971 byla provedena kontrola lékárníček (15 oddělení a 5 ambulancí). KÚF se sešla 5x v lékárně. Počet receptů dosáhl 12 000 za rok. V roce 1972 bylo provedeno školení sester na téma „uložení léků a ve spolupráci se Zdravotnickým zásobováním a novinky ve zdravotnickém materiálu“. Proběhla přednáška pro laborantky MÚNZu „Dezinfekce“. Z nemocničních oddělení byly odebrány nadnormativní léky v hodnotě 12 047,60 Kč, čímž se zabránilo jejich znehodnocení a byly dány do lékárny MÚNZu. PhMr. Švecová od 1.11. přešla do ÚL, místo ní nastoupila laborantka na plný úvazek (střídala se Sýkorová s Lukášovou). V červnu byli v lékárně 4 studenti na praxi.

V lednu 1973 proběhla stavba výtahu, přestavba zdi ve sklepe hořlavin, přemístění skladu infúzí do sklepních místností. Lékárna získala titul BSP. Brigády: 20 hodin po stavebních úpravách, 13 hodin na úpravách okolí pracoviště. Příspěvek k odborářské miliardě, úspora za vrácené léky, které by jinak na odděleních došly k znehodnocení byla 12.830,50 Kč. V roce 1974 bylo zavedeno objednávání léků do předtištěných knih. Krajská zásoba léků pro cizokrajné choroby

byla soustředěna do Bohunic a z nich rozesílána do celého kraje. Infuzní roztoky byly dodávány z Valtic.

Lékárna zásobovala léčivy 610 lůžek a 50 míst denní a docházkové kliniky, 6 ambulancí a 4 laboratoře. Dále lékárna zásobovala 2 laboratoře KRESU a Cizokrajnou poradnu (patří do FN Pekařská), které byly umístěny v areálu naší nemocnice. V roce 1976 byl zvýšen stav pracovníků. Ve výdejně pracovalo 6 pracovníků včetně vedoucího, s úvazky 2,82 lékárníka a 2,82 laboranta. V roce 1977 se z výdejny stala plnohodnotná lékárna.

V roce 1978 se lékárna stěhuje do nových prostor o celkové rozloze cca 540m². Náročné bylo zařízení nového objektu novým nábytkem a základním technickým vybavením. Stav pracovníků k 1. 8. 1978 byl zvýšen o 1 absolventku fakulty (PhMr. Slabá). PhMr. Švecová odešla do důchodu. Stav ke konci roku je 3,824 lékárníka a 2,824 laboranta. Pomocnice je ve stavu nemocnice. [30]

V kronice jsou podrobně zachyceny změny personálního zabezpečení lékárny až do roku 1984, počty vydaných léčiv na recepty, školení, činnost Komise účelné farmakoterapie. Kronika se stala zdrojem podrobného zpracování dějin výdejny v Bohunicích.

Tabulka 31 : Přehled pracovníků výdejny - lékárny v Bohunické nemocnici: [30]

Jméno pracovníka	Období	Poznámka
Hikešová	1.6. 1959 -1984	laborantka
Gogulková	1.1.1961 – 30.7.1962	pomocný zdravot. personál
Škvařilová	1.9.1962 – 1.3.1963	laborantka
Mr. Musilová	20.3.1963 - 1984	magistra
Němcová	1.2.1964 – 1.11.1964	laborantka
Sýkorová-Tichá	1.8.1972 - 1984	laborantka
Chylíková	1.6.1968 – 1.2.1976	laborantka
Kopečková- Hájková	1.9.1977-1984	laborantka
Kolmanová-Zezulová	1.8.1978 - 1984	laborantka
Dr.Brázdová	1.9.1979 - 1984	magistra
Kohutová	10.10.1977 – 11.6.1980	pomocný zdravot. personál
Lerchová	1.1.1979 -1.10.1980	laborantka
Mr. Renátová	1.1.1981 -1984	magistra
Stejskalová	1.1.1981 -1984	laborantka

Mr. Oulehlová	1.3.1981 -1984	magistra
Horáková	15.3.1981 -1984	sanitářka
Fusková - Váhalová	1.7.1981 -1984	laborantka
Dr.Balšíková	1.8. 1981-1984	magistra
Mr. Havlíčková	1.8.1982 -1984	magistra
Mr.Slabá	1.8.1979 -1.8.1982	magistra
Picková-Prokešová	16.8.1982- 1984	laborantka
Veverková	1.9.1982 -1984	laborantka
Martochová	1.9.1982 -1984	laborantka
Židová	1.9.1982 -1984	laborantka
Mr. Šebečková	15.9.1982- 1984	magistra
B. Staňková	11.1.1983 -1984	pomocný zdravot. personál
Vetyšková	7.2.1983 -1984	sanitářka
Pešková	1.4.1983 -1984	technický pracovník
Vejpustková	1.9.1983 -1984	laborantka
Fasurová	1.9.1981 - 1.9.1983	laborantka
Sedláčková - Volková	1.10.1983 -1984	laborantka
Trnková	1.6. 1981-31.10.1983	pomocný zdravot. personál
Papoušková	1.9.1983-5.12.1983	laborantka
Dr. Čupová	1.1.1981 – 31.12.1983	magistra
Mr. Jakalová	1.1. 1984-1984	magistra
Mr. Vachková	1.1. 1984-1984	magistra
Šmídová	1.3. 1984-1984	laborantka
Klobásová	1.8.1983 -1.4.1984	laborantka
Mr. Švecová	1.9.1962-30.5.1984	magistra
Maderová	1.9.1983 -30.5.1984	pomocný zdravot. personál
Píšová	1.9.1983 -30.5.1984	pomocný zdravot. personál
Novotná	1.9. 1984-1984	technický pracovník
Bačová	1.9. 1984-1984	pomocný zdravot. personál

Gromešová	1.9. 1984-1984	laborantka
Slouková	1.9. 1984-1984	laborantka
Lukášová	9.10.1971- 1.9.1984	laborantka
Brabcová	10.9. 1984-1984	pomocný zdravot. personál
Posedníková	4.1.1982-31.10. 1984	pomocný zdravot.personál
Mr. Homolková	1.5 1959-1984	vedoucí lékárník

Pozn.: tituly jsou v tabulce uvedeny tak, jak jsou v kronice. Nelze dohledat, zda titul byl PhMr., nebo prom. farm., nebo Mgr.

4. 5. 23. Lékárna 802, 23-06-02

Adresa: Nováčkova 17 – Husovice

V roce 1950 bylo lékárně U Matky Boží v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 802. Lékárna vznikla v roce 1887. Posledním majitelem před znárodněním byla Ph.Mr. Čížková Olga. V roce 1960 se vznikem lékařenské služby lékárna dostala označení 23-06-02. Její adresa byla Brno- Husovice, Jižní 17, po znárodnění Nováčkova ul. 17

Tabulka 32 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 802 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. D. Antonová	
1964	PhMr. Josef Fiala	06-02-23
1973	RNDr. PhMr. Jiří Horka	
1975-1976	<i>RNDr. PhMr. Jiří Horka</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	RNDr. PhMr. Jiří Horka	I.
1979-1980		Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982		Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	RNDr. Věra Hejlíčková	I.
1985-1986	<i>RNDr. Věra Hejlíčková</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	RNDr. Věra Hejlíčková	OL
1991-1992	RNDr. Věra Hejlíčková	OL

4. 5. 24. Lékárna 803, 22-06-02

Adresa: Dukelská 5- Husovice

V roce 1950 bylo lékárně U svornosti v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 803. Lékárna vznikla v roce 1926. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Smejkal. V roce 1960 se vznikem lékárenské služby lékárna dostala označen 22-06-02. Její adresa byla Husovská tř. 5, při znárodnění Dukelská 5. V roce 1962 byla zrušena.

Tabulka 33: Přehled vedoucích lékárníků lékárny 803 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr.M.Podškubková	V roce 1962 byla lékárna zrušena

4. 5. 25. Lékárna 804, 04-06-02

ulice Palackého 37 – Královo Pole

Lékárna U Svaté Trojice byla založena v rohovém domě nynější ulice Palackého a Svatopluka Čecha. Jejím majitelem byl lékárník PhMr. Antonín Cipra. Za druhé světové války lékárnou vlastnil a provozoval syn zemřelého Antonína, PhMr.Václav Cipra, který byl posledním majitelem před znárodněním. Dále v lékárně pracoval s.Schnell, který se později stal lékařem FN, PhMr. Procházka a pomocná síla Anna Preisová. V roce 1948 byla lékárna dána pod národní správu pod vedením PhMr. Květy Pavlů. Lékárna měla dvě otevřené tary pro přípravu magistraliter léků a expedici. Byla vybavena lékárenskými stojatkami, dřevěným nábytkem a na podlaze byl položen mramor. Od roku 1948 až do roku 1974 se v lékárně vystřídalo 47 magistrů a 36 laborantek včetně pomocných sil. [37]

V roce 1950 bylo lékárně U sv. Trojice v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 804. V roce 1960 se vznikem lékárenské služby lékárna dostala označení 04-06-02. Její adresa byla Královo Pole, Pekařova 50, při znárodnění Palackého 37.

V roce 1953 se stal vedoucím lékárníkem PhMr. Jožka Pavlů. V lékárně dále pracovali PhMr. Krulová, PhMr. Fabiánková, PhMr. Kronová, , PhMr.Pavlů, PhMr.Vintera, paní Vinterová a pomocnice Kirchnerová. V témže roce byla lékárna

modernizována. Lékařenský nábytek zůstal stejný, ale došlo k oddělení magistraliter táry od expedice, tj. lékárna byla modernizována v souladu s I. PVTE.

V roce 1955 převzal vedení lékárny s. PhMr. Vintera, který se vrátil po desetiletém působení v pohraničí zpět do Brna. Lékárna se začala v daných možnostech přizpůsobovat požadavkům tehdejšího lékařství. Pořídila se oční tára, upravovala se velikost stojatek podle norem surovin a ve sklepě se budoval sklad hořlavin. Lékárna se rovněž stala výukovým pracovištěm pro studenty farmacie.

V roce 1969 se oficína lékárny přebudovala na moderní s typizovaným lékařským nábytkem a později s plynovým etážovým topením. Umístění lékárny a rozrůstající se bytové stavby vedlo k neustálému zvyšování provozu, proto lékárna byla zařazena mezi pracoviště vyššího typu, tj. stala se výdejním místem pro spádovou oblast až 30 000 lidí.

V dubnu 1972 podal kolektiv přihlášku do soutěže o titul BSP, jak bylo tehdy zvykem, vlastně téměř nařízeno. Členy BSP se stali: PhMr. Bouzková Věra, PhMr. Kronová Karla, PhMr. Krulová Irena, PhMr. Levičková Božena, PhMr. Vintera Sáva, RNDr. Vitásková Eliška, laborantky Gregorová Ludmila, Hrbková Hana, Nováčková Eva a pomocnice Gabrielová Marie.

Každá BSP vedla kroniku své činnosti, kde byly zaznamenány nejen odborné akce, ale i akce společenské – svatby, společné výlety atd. Z kroniky BSP lékárny U sv. Trojice, která má více jak 80 stran a množství fotografií (jsou uvedeny v příloze), vyjímáme:

PhMr. Levičková složila zkoušky z atestace I. stupně. PhMr. Bouzková pravidelně zkoušela suroviny podle ČSL 3. Dne 1.1. odešla na jiné pracoviště a zkoušení surovin převzala RNDr. Vitásková. Soudružka PhMr. Kronová plnila své závazky jako soudce z lidu v zasedání senátu civilního soudu v Brně a přednesla referát na školení členů ROH o krizovém období v ROH a také přednášku na semináři magistrů o první laické pomoci při akutních otravách. Do lékárny nastoupila nová laborantka Eva Nováčková. S. PhMr. Vintera Sáva navštěvoval politické školení pro nestraníky. Dne 27.4.1973 Hana Hrbková a Zdeněk Božek spolu uzavřeli sňatek na Nové radnici v Brně. Dne 20. 7. 1973 ovdověla s. PhMr. Kronová. Kolektiv pracovníků se měnil. [37]

Dne 25. 3. 1977 došlo k otevření nové výdejny na Mercové ulici pro tuto lékárnu a k přebudování místnosti lékárny. Vedoucí nové výdejny se stala s. Mr. Krulová. Termín zahájení provozu byl dodržen současně s novým střediskem. Dále ve výdejně pracovali Mr. Levičková Božena, Nováčková Eva – laborantka, Sopková Eva sanitářka. [37]

Z kroniky BSP:

Dne 1. dubna 1981 nastoupila do výdejny na Mercové ulici PhMr. J. Nováková, 31. srpna 1981 odešla paní Zbořilová, 1.října nastoupila laborantka Mirka Peková a pomocnice J. Preisová. Dne 1. října odešla laborantka Vladka Skřivánková do Jeseníků, do důchodu

odešla PhMr. Soňa Nováková. V lednu 1982 odešla na mateřskou dovolenou laborantka Jana Roubíčková. Koncem února se jí narodil syn Zdeněk. Dne 1. 9. 1982 odešla z výdejny na Mercové laborantka Eva Nováčková na místo vedoucí laborantky do lékárny na tř. Obránců míru – místo ní odešla z lékárny do výdejny laborantka Marie Koktavá, 1.září nastoupila po mateřské dovolené laborantka Anna Kouřilová, 1.února nastoupila Marie Koktavá, 13. prosince 1982 nastoupila Božena Šebestová. [37]

Dne 3. prosince 1983 byl pověřen PhMr. Petr Pikna funkcí vedoucího lékárníka a Dr. Eva Vystoupilová postoupila do funkce zástupkyně vedoucího lékárníka. Další pracovníci lékárny: Dr. Eva Vystoupilová, Prom farm. Jarka Gellnerová, PhMr. Olga Golová, PhMr. J. Nováková, PhMr. Karla Kronová, san. Mirka Harvánková, lab. Anna Kouřilová, p. Božena Šebestová, lab. L. Gregorová, lab. Mirka Šamšulová. [37]

Tabulka 34 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 804 v letech 1950-1992[37]

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka – pracovníci lékárny
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. S. Vintera	P
1964	PhMr. S. Vintera	NS,06-02-04
1973	PhMr. S. Vintera	PhMr. Bouzková Věra, PhMr. Kronová Karla, PhMr. Krulová Irena, PhMr. Levičková Božena, PhMr. Vintera Sáva, RNDr. Vitásková Eliška, lab. Gregorová Ludmila, lab. Hrbková Hana, lab. Nováčková Eva, pom. Gabrielová Marie.
1975-1976	PhMr. S. Vintera	Není uveden seznam po lékárnách PhMr. Vintera, PhMr. Kronová, PhMr. Pikna, PhMr. Krulová, PhMr. Levičková, PhMr. Nováková, laborantky Gregorová, Eliášová, Nováčková, Božková, Sopková, pomocnice Fialová, Pochopová
1977-1978	PhMr. S. Vintera	II.
1979-1980	PhMr. S. Vintera	Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982	PhMr. S. Vintera	Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	prom.farm. Petr Pikna	Dr. Eva Vystoupilová, Prom farm. Jarka Gellnerová, PhMr. Olga Golová, PhMr. J. Nováková, PhMr. Karla Kronová, san. Mirka Harvánková, lab. Anna Kouřilová, p. Božena Šebestová, lab. L. Gregorová, lab. Mirka Šamšulová
1985-1986	prom.farm. Petr Pikna	Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	prom.farm. Petr Pikna	PL
1991-1992	Mgr. Petr Pikna	PL

4. 5. 26. Lékárna 806, 24-06-12

Adresa: Palackého 114 – Královo Pole

Původní název lékárny U sv. Antoníčka. V roce 1950 bylo lékárně v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 806. Více údajů o této lékárně nemáme, zda to byla lékárna nová, nebo historická. V roce 1960 se vznikem lékařské služby lékárna dostala označení 24-06-12. Její adresa byla Královo Pole, Palackého 114

Tabulka 35 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 806 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. M. Hrstka	P
1964	PhMr. Maxmilián Hrstka	06-02-24
1973	PhMr. Břetislav Podešva	
1975-1976	<i>PhMr. Břetislav Podešva</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	PhMr. Břetislav Podešva	II.
1979-1980		Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982		Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	prom.farm. Helena Procházková	II.
1985-1986		Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	prom.farm. Helena Procházková	OL
1991-1992	Věra Valderová	Prodejna léčivých rostlin

V roce 1950 bylo lékárně U Hvězdy v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 789. Více údajů o této lékárně nemáme.

4. 5. 27. Lékárna 807, 25-06-08

Adresa: nám. Karla IV. – Líšeň

V roce 1950 bylo lékárně U Matky Boží v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 807. V roce 1960 se vznikem lékařenské služby lékárna dostala označení 25-06-08. Více údajů o této lékárně nemáme. Pouze její adresu Brno – Líšeň, nám. Karla IV.

Tabulka 36 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 807 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. J. Kochwasser	
1964	PhMr. Josef Kochwasser	06-02-25
1973	PhMr. Josef Kochwasser	VL
1975-1976	<i>PhMr. Josef Kochwasser</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	PhMr. Josef Kochwasser	I.
1979-1980	<i>PhMr. Josef Kochwasser</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982	<i>PhMr. Josef Kochwasser</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	PhMr. Josef Kochwasser	I.
1985-1986	<i>PhMr. Josef Kochwasser</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	PhMr. Josef Kochwasser	OL
1991-1992	PharmDr. Ivana Ušáková	OL

4. 5. 28. Lékárna 808, 26-06-14

Adresa: ulice Selská 102 – Maloměřice

V roce 1950 bylo lékárně U sv. Václava v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 808. Lékárna vznikla v roce 1937. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Antonín Hošek. V roce 1960 se vznikem lékařenské služby lékárna dostala označení 26-06-14. Její adresa Selská ulice 102/104.

Tabulka 37 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 808 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. L. Hortová	
1964	PhMr. František Matušina	06-02-26
1973	PhMr. František Matušina	VL
1975-1976	<i>PhMr. František Matušina</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	PhMr. František Matušina	I.
1979-1980		Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982		Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	prom.farm. Jitka Kyšová	I.
1985-1986	<i>prom.farm. Jitka Kyšová</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	prom.farm. Jitka Kyšová	OL
1991-1992	Mgr. Jitka Kyšová	OL

4. 5. 29. Lékárna 809, 27-06-21

Adresa: Banskobystrická 39 – Řečkovice

V roce 1950 bylo lékárně v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 809. V roce 1960 se vznikem lékařenské služby lékárna dostala označen 27-06-21. Ale nelze s určitostí dohledat, že se jedná nově vzniklou, nebo historickou lékárnou.

Tabulka 38 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 809 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. D.Máchalová	
1964	PhMr. Danuše Máchalová	06-02-27
1973	PhMr. Věra Balajková	
1975-1976		Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	RNDr. PhMr. Marie Pavelková	I.
1979-1980	<i>RNDr. PhMr. Marie Pavelková</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982	<i>RNDr. PhMr. Marie Pavelková</i>	Není uveden seznam po lékárnách

1983-1984	RNDr.PhMr. Marie Pavelková	I.
1985-1986	<i>RNDr. PhMr. Marie Pavelková</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	RNDr. PhMr. Marie Pavelková	Vránova 172 PL
1991-1992	RNDr. Vladimír Kropáč	Vránova 172 PL

4 .5. 30. Lékárna 810, 26-06-02

Adresa: Rosického náměstí –Žabovřesky

V roce 1950 bylo lékárně, která se nacházela v Žabovřeskách – neměla název v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 8109. Nevíme, zda se jedná o novou lékárnou – záznamy nejsou. V roce 1960 se vznikem lékařenské služby lékárna dostala označení 29 -06-02. Její adresa Žabovřesky, Rosického nám. V roce 1960 byla lékárna zrušena.

Tabulka 39: Přehled vedoucích lékárníků lékárny 810 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. L. Turbová	Lékárna byla v roce 1960 zrušena

4.5.31. Lékárna 811, 28-06-16

Adresa: Minská – Žabovřesky

V roce 1950 bylo lékárně U černého orla v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 811. Lékárna vznikla v roce 1912. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Miloslav Neckář. V roce 1960 se vznikem lékařské služby lékárna dostala označení 28-06-16. Její adresa byla Minská 104.

Tabulka 40 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 811 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. Zdeněk Skyřík	
1964	PhMr. Zdeněk Skyřík	06 – 02 - 28

1973	PhMr. Zdeněk Skyřík	
1975-1976	<i>PhMr. Zdeněk Skyřík</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	PhMr. Zdeněk Skyřík	K,I.
1979-1980	<i>PhMr. Zdeněk Skyřík</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982	<i>PhMr. Zdeněk Skyřík</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	PhMr . Zdeněk Skyřík	
1985-1986		Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	prom.farm. Anna Hušáková	OL
1991-1992	Mgr. Anna Hušáková	OL

4. 5. 32. Lékárna 812, 30-06-02

Adresa: Bubeníčkova 30 – Židenice

V roce 1950 bylo lékárně U krále Jiřího z Poděbrad po znárodnění přiděleno číslo 812. Lékárna vznikla v roce 1904. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Adolf Křesťan. V roce 1960 se vznikem lékárenské služby lékárna dostala označení 30-06-02. Její adresa byla U lázní 30, po znárodnění Brno- Židenice , Bubeníčkova 30.

Tabulka 41: Přehled vedoucích lékárníků lékárny 812 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. J.Symon	
1964	PhMr.Milan Šťastný	06 – 02 -30
1973	PhMr. Milan Šťastný	
1975-1976	<i>PhMr. Milan Šťastný</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	PhMr. Milan Šťastný	II.
1979-1980		Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982		Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	PhMr.Soňa Otavová	I., přestěhováno na Starou Osadu
1985-1986		Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988		Není uveden seznam po lékárnách
1991-1992		Není uveden seznam po lékárnách

4. 5. 33. Lékárna 813, 32-16-15

Adresa: Tábořská 192 –Židenice

V roce 1950 bylo lékárně U Libuše v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 813. Lékárna vznikla v roce 1927. Posledním majitelem před znárodněním byl Ph.Mr. Pokorný Fr. V roce 1960 se vznikem lékařenské služby lékárna dostala označení 32-16-15. Její adresa byla Tábořská 192 po celou dobu existence.

Tabulka 42 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 813 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. M.Šťastný	
1964	PhMr. Jiří Symon	06 -02 - 32
1973	PhMr. Jiří Symon	
1975-1976	<i>PhMr. Jiří Symon</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	PhMr. Jiří Symon	
1979-1980	<i>PhMr. Jiří Symon</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982	<i>PhMr. Jiří Symon</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	PhMr. Jiří Symon	
1985-1986	prom.farm. Daňa Bártová	
1987-1988		Není uveden seznam po lékárnách
1991-1992		Není uveden seznam po lékárnách

4. 5. 34. Lékárna 814, 31-16-28

Adresa: Jílkova 82–Židenice

V roce 1950 bylo **Lékárně na ulici Reslova** v Židenicích v rámci znárodnění číslo přiděleno číslo 814. Lékárna vznikla v roce 1939. V roce 1960 se vznikem lékařské služby lékárna dostala označení 31 – 16-28. Její adresa byla Černá 82, po znárodnění Jílkova 82. V roce 1963 byla lékárna přeměněna na výdejnu.

Tabulka 43 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 814 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. J. Proch	Lékárna byla zrušena v roce 1963

4. 5. 35. Lékárna 1092

Adresa: Palackého 1 –Královo Pole

Tabulka 44 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 1092 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	PhMr. A.Petrák	V
1964	PhMr. Dagmar Fuxová	UL/VL , 06 – 02 - 33
1973	PhMr. Dagmar Fuxová	NL, ZM , VL
1975-1976	<i>PhMr. Dagmar Fuxová</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1977-1978	PhMr. Dagmar Fuxová	NL, ZM , VL,II.
1979-1980	<i>PhMr. Dagmar Fuxová</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1981-1982	<i>PhMr. Dagmar Fuxová</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1983-1984	PhMr. Dagmar Fuxová	VL,II.
1985-1986	<i>PhMr. Dagmar Fuxová</i>	Není uveden seznam po lékárnách
1987-1988	PhMr. Dagmar Fuxová	OL
1991-1992	Bohuslava Karásková	OL

4. 5. 36. Oční optika 1001

Adresa: ulice Jánská 11

Tabulka 45 : Přehled vedoucích oční optiky 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	M. Vonka	
1964	Miroslav Vonka	06 – 02 -72

4. 5. 37. Oční optika 1002

Adresa: ulice Kobližná 25

Tabulka 46 : Přehled vedoucích oční optiky 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	František Fajt	
1964	František Fajt	ul. Gagarinova, 06 – 02 -73

V dalších ročnicích ročenek již jména pracovníků optiky nejsou uvedena.

4.5.38. Oční optika 1055

Adresa: Česká 23

Tabulka 47 : Přehled vedoucích oční optiky 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	J. Richter	
1964	Karel Dvorský	06 – 02 -71

4. 5. 39. Oční optika 1009

Adresa: tř. Vítězství 29

Tabulka 48 : Přehled vedoucích oční optiky 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	Oto Procházka	
1964	Oto Procházka	přestěhováno na tř. Vítězství 18 06 – 02 - 75

4.5.40. Oční optika 1010

Adresa: nám. Svobody 18

Tabulka 49 : Přehled vedoucích oční optiky 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	R. Novotný	
1964	J. Richter	06 – 02 - 74

4. 5 . 41. Prodejna zdravotnického materiálu

Adresa: Jakubské nám. 3

Tabulka 50 : Přehled vedoucích prodejny zdravotnického materiálu 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	Anna Bretfeldová	
1964		Není uveden seznam po lékárnách
1973	Anna Brafeldová	ZM ,02 - 81
1975-1976	Markéta Kavičková	

V dalších ročnících ročenek již jména pracovníků nejsou uvedena.

4. 5. 42. Prodejna léčivých rostlin

Adresa: Poštovská 4

Tabulka 51 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 77 v letech 1950-1992

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden seznam po lékárnách
1958	M. Kubíček	

V dalších ročnících ročenek již jména pracovníků nejsou uvedena.

4. 5. 43. Lékárna vojenské nemocnice

V roce 1783 byl zrušen klášter premonstrátů v Brně Zábřdovicích. Již měsíc po zrušení zábrdovického kláštera byla v jeho prostorách zřízena vojenská nemocnice, která ale nezačala sloužit hned, neboť řeholníci dostali přibližně půl roku na vyklizení objektu. Město Brno potřebovalo vojenskou nemocnici. Jako politické centrum a svojí strategickou polohou se stalo významným vojenským bodem, a to zvláště v 17. a 18. století, kdy se Špilberkem tvořilo takřka nedobytnou pevnost. V roce 1748 sem bylo umístěno c. k. generální velitelství a stálá brněnská posádka byla navýšena na dva bataliony a dvě kompanie k obraně města a tři kompanie na obranu Špilberku. Budovala se nová kasárna a týlová zařízení. Přítomnost císařského vojska vyžadovala i jeho zdravotnické zabezpečení.

V Brně existoval vojenský špitál na ulici Křenové, ale byl ve velmi špatném stavu a nevyhovoval proto svému účelu. Císař Josef II. se ho snažil přemístit do vhodnějších prostor. Nejprve uvažoval, že vojenská nemocnice bude ve zrušeném klášteře dominikánek u svaté Anny, ale prostory byly malé. Zábřdovický premonstrátský klášter se mu zalíbil natolik, že do jeho prostor přesunul vojenskou nemocnici od sv. Anny, kde pak vznikla nemocnice veřejná. Bývalý zábrdovický klášter poté procházel v horizontu let několika přestavbami a jako vojenská nemocnice slouží armádě dodnes. [21]

Vojenská nemocnice Brno začala pracovat pár měsíců po svém založení, prakticky od roku 1785. Kdy byla založena její posádková lékárna nevíme, každopádně to nebylo před rokem 1802. Do té doby byla zásobována léčivy z civilní lékárny. Lékárnu vedl přednosta lékárny v hodnosti, které platily v určitém období.

Pracovníci vojenských lékáren nebyli rakouskými důstojníky, ale to pouze úředníci a proto měli označení: vojenský medikamentní provizor (do roku 1854), vojenský medikamentní správce či vrchní oficiál (1855-1872), oficiála I.-III. třídy (1873-1910), po roce 1910 pak vrchní správce, správce, atd. Po vzniku Československa v roce 1918 se vojenští lékárníci stali důstojníky a dostali hodnosti platné v československé armádě.

V systému rakouského vojenského lékařství měla lékárna označení **posádková lékárna číslo 5**. Po rozpadu Rakouské monarchie v Brně nadále existovala vojenská lékárna a měla označení **lékárna divizní nemocnice 6**.

Po osvobození 14. 5. 1945 byl pověřen řízením a velením VN pplk. MUDr. Vojtěch Polášek. Již v květnu 1945 nastoupili do vojenské lékárny kpt. PhMr. Frinta s kpt. PhMr. Součkem a pustili se do obnovy lékárny, která utrpěla válkou. V roce 1950 se náčelníkem lékárny stal npor. PhMr. Jan Gala, po něm pak npor. PhMr. Jiří Hvížd'ala. V roce 1951 nastoupil do lékárny další magistr - kpt. PhMr. Slavomír Matějček. V lékárně se tehdy také střídali absolventi magistři v základní vojenské službě, z nichž por. PhMr. Zdeněk Pospíšil zůstal jako občanský pracovník i po ukončení základní vojenské služby. V roce 1951 se stal náčelníkem lékárny npor. PhMr. Hvížd'ala, v lékárně dále pracoval kpt. PhMr. Slavomír Matějček, dále pak občanští zaměstnanci - farmaceuti PhMr. Pospíšil a PhMr. Laštůvková, jeden laborant, dva skladníci, doručovatel, účtovatel a uklízečka. V roce 1954 se náčelníkem lékárny stal npor. PhMr. Jan Urban.

V roce 1959 začíná lékárna připravovat infuzní roztoky, tuto práci převzala od transfúzního oddělení a začala připravovat sterilní léčiva. Nové oddělení přípravy sterilních léčiv (OPSL) bylo vybaveno moderní technikou, aby bylo možno dosahovat vysoké kvality a stability roztoků. Koncem října 1975 odešel do zálohy náčelník lékárny kpt. RNDr. Jan Urban, na jeho místo nastoupil por. PhMr. Jaroslav Žák, od roku 1976 pak RNDr. Zdeněk Slabý. V říjnu 1976 pak došlo k personálním změnám také na postu nejvyšším: náčelníkem VN Brno se stává pplk. MUDr. Zdražil. Od roku 1995 vedl lékárnu pplk. Mgr. Alois Jokeš v pozici náměstka ředitele pro farmacii. Zúčastnil se jako vojenský lékárník mise v Afganistánu. [28]

Tabulka 52 : Přehled náčelníků lékárníků lékárny v letech 1950-1992

Rok	Náčelník lékárny	Poznámka
1945-1949	kpt. PhMr. Frinta	
1950	npor. PhMr. Jan Gala	
1951-1954	npor. PhMr. Jiří Hvížd'ala	kpt. PhMr. Slavomír Matějček, PhMr. Pospíšil, PhMr. Laštůvková
1954 -1975	npor. PhMr. Jan Urban	
1975	por. PhMr. Jaroslav Žák	
1976-1990	por. PhMr. Zdeněk Slabý	

4. 5. 44. Lékárna Milosrdných bratří, 791, 06-02-02

Adresa: Koněvova 7, po roce 1989 Vídeňská 7

Ordo Fratrum Misericordiae S. Joannis de Deo. Řád založil ve Španělsku r. 1537 Jan Ciudad, zvaný Jan z Boha. Na území bývalého Československa přišel řád r. 1605. Karel I., hrabě z Lichtenšteina, založil první konvent tohoto řádu u nás ve Valticích. Postupně vznikaly další kláštery. Stejně jako ve světě lze vrchol činnosti řádu na našem území datovat do první poloviny 20. století.

Zakladatelem konventu v Brně byl Leopold hrabě z Dietrichšteina, majitel několika moravských panství, z nichž některá ležela v samé blízkosti Brna. Zmíněný hrabě si přál uvést milosrdné bratry do hlavního zemského města, a proto pro ně zakoupil v dnešní Vídeňské ulici, dříve Václavské, tzv. Winkler – Bergův dům a 15. listopadu 1747, ve svátek sv. Leopolda, založil nadaci 4000 zl. a 4 lůžka. V roce 1753 zde byla členy řádu Milosrdných bratří postavena nemocnice pod vedením Ceasarije Kolíčka, doktora medicíny. V pravém křídle je umístěna lékárna zdobena freskami Johanna Cimbala a nábytkem v oficíně, ve slohu pseudobaro. Podle pověsti byl Jan Cimbal sirotek, kterého se ujal vídeňský konvent, později ho řádoví bratři dali na studia malířství. [3]

Nemocnice a lékárna má bohaté dějiny. Dostáváme se do doby těsně před zkoumaným obdobím. Druhá světová válka postihla také řád milosrdných bratří. Dne 8. července 1941 oznámila ve všech řádových konventech tajná říšská policie, že řád je rozpuštěn a majetek řádu konfiskován a že bratři mají do týdne opustit kláštery. Důvodem bylo tvrzení, že bratři svou činností podvracejí zájmy říše. Mnozí byli uvězněni a zemřeli v koncentračních táborech, další odešli a působili dále ve zdravotnictví jako civilní pracovníci. [3]

Dosavadní materiály uvádí, že řád byl po roce 1950 zrušený, stejně jako všechny církevní řády a jeho působnost v oblasti zdravotnictví zastavena. Zrušena byla i lékárna. K obnovení činnosti řádu došlo po roce 1989, kdy byla obnovena činnost lékárny, není známo. Protože nebyly podrobněji zpracovány dějiny lékáren města Brna po roce 1950 (souborné zpracování je tako DP, jsou uvedena fakta chybná. Z dochovaných ročenek vyplývá, že lékárna nadále existovala a měla označení 06-02-02 když byla součástí Městské lékárenské služby (MLS). Tyto údaj potvrzují záznamy dochované kroniky. [3]

Mezi léty 1989 – 1995 byla lékárna zrušena, ale přesnější údaj o době zrušení nebylo možné zjistit. V ročence z roku 1996 již figuruje opět jako lékárna řádu Milosrdných bratří.

Z kroniky vyplývá, že v lékárně v roce 1972 byli zaměstnáni tito lékárníci: vedoucí lékárník PhMr. Jaroslav Štětka, PhMr. Zora Bartošová, PhMr. Miloš Eremiáš, PhMr. Miroslava Gilwanová, PhMr. Danuše Máchalová, PhMr. Libuše Mišurcová, PhMr. Marie Uchytlová. V lékárně pracovali laborantky Juliana Horáčková, Ludmila Komínková, Dana Kohoutková, Vlasta Šimíčková, Marie Kuchařová, Emílie Nollová a Ludmila Andretová.

V roce 1973 kolektiv lékárny se zúčastnil soutěže o titul BSP. Členy kolektivu BSP byli: PhMr. Jaroslav Štětka, PhMr. Zora Bartošová, PhMr. Věra Bouzková, PhMr. Miroslava Gillwanová, PhMr. Danuše Máchalová, PhMr. Marie Uchytlová, Juliana Horáčková, Ludmila Komínková, Dana Kohoutková, Alena Ličmanová, Marie Sedláková, Vlasta Šimíčková, Leopoldina Hlávková, Marie Kuchařová a Ludmila Andertová. [40]

V roce 1978 pracovali v lékárně PhMr. Jaroslav Štětka - vedoucí lékárník, PhMr. Věra Bouzková, PhMr. Miroslava Gillwanová, PhMr. Danuše Máchalová, PhMr. Marie Richtrová, PhMr. Marie Uchytlová a laborantky Miluše Bílková, Ludmila Komínková, Dana Kohoutková, Eva Kratochvílová, Vlasta Novotná, Marie Michalovičová, Marie Kuchařová, Jana Šuláková.

Z kroniky se dozvídáme, že v roce 1978 nastoupili do lékárny PhMr. Karla Onderková a PhMr. Květa Eyseltová. Z lékárny odešli Marie i Michalovičová a Marie Kuchařová (starobní důchod). Všichni zaměstnanci lékárny se zúčastnili pohřbu MUDr. Milady Štětkové manželky vedoucího lékárny. V roce 1980 odešla laborantka Eva Kratochvílová do Výzkumného ústavu semenářského, do lékárny nastoupila sanitárka Jiřina Hrabalová a laborantka Jaroslava Otrubová. Vlasta Novotná nastoupila na mateřskou dovolenou. [40]

Tabulka 53 : Přehled vedoucích lékárníků lékárny 791 v letech 1950-1992[40]

Ročenka	Vedoucí lékárník	Poznámka
1950		Není uveden
1958	PhMr. J.Beneš	Ú,P
1964	PhMr. Jaroslav Štětka	UL,06-02-02
1973	PhMr. Jaroslav Štětka	PhMr. Zora Bartošová, PhMr. Miloš Eremiáš, PhMr. Miroslava Gilwanová, PhMr. Danuše Máchalová, PhMr. Libuše Mišurcová, PhMr. Marie Uchytílová. V lékárně pracovali laborantky Juliana Horáčková, Ludmila Komínková, Dana Kohoutková, Vlasta Šimíčková, Marie Kuchařová, Emílie Nollová a Ludmila Andretová.
1975-1976	PhMr. Jaroslav Štětka	
1977-1978	PhMr. Jaroslav Štětka	PhMr. Věra Bouzková, PhMr. Miroslava Gillwanová, PhMr. Danuše Máchalová, PhMr. Marie Richtrová, PhMr. Marie Uchytílová a laborantky Miluše Bílková, Ludmila Komínková, Dana Kohoutková, Eva Kratochvílová, Vlasta Novotná, Marie Michalovičová, Marie Kuchařová, Jana Šuláková.
1979-1980	PhMr. Jaroslav Štětka	
1981-1982	PhMr. Jaroslav Štětka	
1983-1984	PhMr. Jaroslav Štětka	NL II.
1985-1986	PhMr. Jaroslav Štětka	
1987-1988	PhMr. Jaroslav Štětka	NL II.
1991-1992	PharmDr. L. Šlechtová	Vídeňská 7, NL II.

4. 5. 45. Výdejna 02 -2 625 00

Adresa Běloruská 2

Výdejna na ulici Běloruská byla zřízena jako součást lékárny Milosrdných bratří. Nepodařilo se zjistit, ve kterém roce. V e farmaceutických ročenkách z let 1964 a 1973 není uvedena. Vzhledem k tomu, že není k dispozici ucelení řada ročenek, objevuje se v ročence z roku 1987-1988. Z dochované kroniky z roku 1979 máme údaj, že vedoucím výdejny byl RNDr. PhMr Vilém Musil, který přišel z lékárny vojenské nemocnice Brno. V kronice je záznam, že proběhla pracovní porada u městského lékárníka za přítomnosti provozního lékárníka za přítomnosti PhMr. N. Němcové, která byla u založení výdejny, jejím projektování a v posledním čtvrtletí r. 1979 zajišťovala první dodávky lékárenského nábytku ze skladu na Zahradníkově a Botanické ulici. Vrchní setra OZS Janíková jí předala klíče od vchodů do výdejny. Výdejna podle uvedených údajů vznikla v roce 1979. [24]

V roce 1980 byly prováděny stavební úpravy, zejména byl obměněn nábytek. Bylo přivezeno vybavení z Bajerovy ulice od stolaře Fišera. Interiér byl řešen ing. Macháčem a tára byla doplněna skly. Dne 14. 1.1980 nastoupila do výdejny PhMr. Alena Jamborová, která dříve pracovala v lékárně 602-04 v Králově Poli. Na místo sanitářky nastoupila Ludmila Slavíková. Výdejně bylo přiřazeno číslo 602-022. To se změnilo (podle ročenky 1987-1988) na 06-02-2 625. Výdejna zahájila činnost dne 17. 3. 1980. Dne 20.3. 1980 nastoupila do výdejny laborantka Marie Strašilová a 1. dubna nastoupila sanitářka Dagmar Mynářová.

Ve dnech 27.-30.10.1980 probíhala první inventura. Výdejna definitivně přešla do podřízenosti lékárny Milosrdných bratří a slib podřízenosti byl složen PhMr. Štětкови. [24]

V roce 1981 proběhla kontrolní inventura. V komisi byly PhMr. Nohelová, Němečková a Hrdličková. Byla to první společná inventura s mateřskou lékárnou. Vedoucím výdejny byl nadále RNDr. PhMr. Vilém Musil. Z kroniky vyplývá, že další inventury byly každoročně. V roce 1985 ve dnech 20.5. -24.5. proběhla inventura. Předsedou komise byl PhMr. Pilip, členkami PhMr. Křeháčková a RNDr. Vašíčková. V roce 1986 proběhly 3 kontroly, poslední z LS MÚNZ – PhMr. Gajdušková. Ti vyvolali lékárníci sami. Pro nedostatek skladového prostoru podali žádost o přístavbu. [24]

V roce 1988 výdejna řešila zajímavou kauzu. Začaly se objevovat falešné recepty na Solutan. Pacient byl zadržen Veřejnou bezpečností. Jednalo se o evidovaného narkomana. Dne 5. 9.1988 bylo otevřeno nové obvodní zdravotní středisko na ulici Komarovově 14, ve kterém se nacházelo 22 lékařských pracovišť i včetně lékárny, s působností pro celou oblast Brno I. Tato lékárna se stala konkurencí naší výdejny na Běloruské.

V roce 1989 pracovali ve výdejně: RNDr. PhMr. Musil , PhMr. Věra Bouzková, dále pak Lenka Vejchodová, Jaroslava Vespalcová a Růžena Skládanková. V roce 1990 nastoupila do výdejny Ludvíková Marie na místo paní Skládankové , která zrušila pracovní smlouvu kvůli špatnému zdravotnímu stavu. V roce 1981 nastoupila na místo paní Ludvíkové paní Drahomíra Halenková. Dne 7.6. 1981 v 6:30 hod . RNDr. Musil byl ve výdejně postižen srdečním záchvatem s diagnózou infarkt myokardu. Dne 7. 6. 1981 byla výdejna uzavřena pro nedostatek pracovníků. [24]

4.6. Závěr kapitoly dějiny lékáren

Přes veškeré obtíže zpracování se podařilo sepsat práci, která je východiskem pro další historický výzkum. Nejcennějším výsledkem je tabulka, která ukazuje změny lékáren města Brna v období 1950-1992. Je v ní zachyceno, jaké číslo dostala lékárna, když se stala součástí n. p. Medika a následně součástí lékárenské služby. Uvedený přehled neexistuje v žádné práci, která byla dějinám lékáren města Brna věnována a není ani v ČFM Kuks. Údaje uvedené v následující tabulce jsou unikátní a budou publikovány. Přínosem jsou údaje zpracované z dochovaných kronik BSP, které dokumentují vývoj lékáren za socialismu. Jako východisko pro další historický výzkum uvádíme přehled lékáren v roce 1996, tj. kdy ještě existuje lékárenská služba, ale již znovu existují soukromé lékárny.

Tabulka 54 : Přehled lékáren v roce 1950, 1960 a 1992

Název lékárny Adresa	Lékárny n. p. Medika		Lékárenská Služba	
	ČÍSLO	ADRESA	ČÍSLO	ADRESA
U Spasitele	775	Brno, Dimitrovova 23	05 602 00	Štefánikova 23
U červeného Raka Masarykova 1	776	Brno, tř. Vítězství	18 602 00	Masarykova 1
U panny Marie vítězné Veveří 22	777	Brno, Veverí 22	20 602 00	Veverí 22
U Novosadů	778	Brno, Hybešova 11	1960 zrušena	
U sv. Huberta Koblišná 7	779	Brno, Koblišná 7	01 602 00	Gagarinova 7
U zlatého Orla Nám. Svobody 1	780	Brno, nám. Svobody 1		
U Iva Křenová 57	781	Brno, Křenová 57	09 602 00	Křenová 57
U lékařské fakulty	783	Brno, Tvrdého 1	1960 zrušena	Do Veverské Bytýšky
Tivoli	784	Brno, Veverí 65	21 602 00	Úvoz 59
Na Olomoucké Olomoucká 3	785	Brno, Olomoucká 3	13 602 00	Olomoucká 3c
U Anděla Plotní 69	786	Brno, Plotní 69	15 602 00	Má výdejnu v Tuřanech
U zlaté koruny Křenová 2	787	Brno, Křenová 2		
U zemského domu	788	Brno, Obránců míru 5	16 602 00	
U Hvězdy	789	Brno, Vranovská	03 602 00	Francouzská tř.

		1		135
	791	Brno, Koněvova 7		
U Minervy	792	Brno, Nám. 28. října	11 602 00	Nám. 28. Října na výdejnu v nemocnici Na sadech
U Kotvy	793	Brno, Jugoslávská 75b	07 602 00	
U nádraží Masarykova 37	794	Brno, tř. Vítězství 37	19 602 00	Masarykova 37
U Božího oka Pekařská 5	795	Brno, Pekařská 5	14 602 00	Pekařská 5
U dobrého pastýře Křížová 49	796	Brno, Křížová 49	10 602 00	
Otevřena 1952	798	Brno, Gottwaldova 25	06 602 00	
U růže Bratří Machů 31	799	Brno, Obránců míru 31	17 602 00	
Ústavní u sv. Anny Pekařská 53	801	Brno, Pekařská 53		Od 1958 výdejna v Bohunicích
U Matky Boží Husovice Nováčkova 17	802	Brno – Husovice, Nováčkova 17	23 614 00	Nováčkova 17
U svornosti	803	Brno – Husovice, Dukelská 5	22 602 00	Zrušena 1962
U sv. Trojice Kr. pole Pekařova	804	Brno – Kr. Pole, Palackého 37	04 602 00	Palackého 37
U sv. Antonínka	806	Brno – Kr. Pole, Palackého 114	24 602 00	Výdejna v Královopolské

				strojímě
U Matky boží	807	Brno – Líšeň, nám. Karla IV.	25 602 00	
U sv. Václava	808	Brno – Maloměřice, Selská 102	26 602 00	
Lékárna na ul. Poděbradova	809	Brno - Řečkovice, Banskobystrická 39	27 602 00	
Brno Žabovřesky	810	Brno – Žabovřesky, Rosického nám. 1	29 602 00	Po roce 1960 zrušena
U černého orla Minská 104	811	Brno – Žabovřesky, Minská 104	28 616 00	
U Krále Jiřího z Poděbrad	812	Brno – Židenice, Bubeníčкова 30	30 602 00	
U Libuše Táborská 192	813	Brno – Židenice, Táborská 192	16-1 615 00	Výdejna zdrav. prostř. Táborská 192
Lékárna na ul. Reslova	814	Brno – Židenice, Jílkova 82	31 602 00	Zrušena 1963
Lékárna Vys. Školy zvěrolékařské Palackého 1	1092	Brno – Královo Pole, Palackého 1	33 612 00	Palackého 1/3
	1001	Brno, Jánská 11		Oční optika
	1002	Brno, Kobližná 25		Oční optika
	1055	Brno, Česká 23		Oční optika
	1009	Brno, tř. Vítězství 29		Oční optika

	1010	Brno, nám. Svobody 18		Oční optika
	1108	Brno, Jakubské nám. 3		Prodejna zdrav. materiálu
	1158	Brno, Poštovská 4		Prodejna léčivých rostlin

Opět jako východisko pro další zkoumání uvádíme přehled lékáren v roce 1996, tedy v době, kdy se rozbíhala privatizace lékáren.

Tabulka 55 : Přehled lékáren města Brna v roce 1996

Číslo	Název lékárny	Ulice	Majitel	Vedoucí	Prac.
1	050913	Brněnec 31	LS Brno Výstavní ulice 17/19	PhMr. Dana Kučerová	
2	060206	Holanovo nám.1	LS Brno		
3	060208	Křenová 8	LS Brno		
4	060210	Makovského nám.2	LS Brno		
5	060211	Táborská 192	LS Brno		
6	0602151	Běloruská	LS Brno		
7	060216	Údolní 29	LS Brno		
8	U Jakuba	Jakubské nám.3	LS Brno		
9	060223	Nováčkova 17	LS Brno		
10	060227	Vranová 172	LS Brno		
11	060301	Orlí 8/10	LS Brno		
12	060719	Masarykova 37	LS Brno		
13	Na kobližně	Kobližná 7	LS Brno		
14	U milosrdných bratří	Vídeňská 7	LS Brno		
15	602 -06	Halasovo nám. 1	LS Brno	PharmDr. Milan Střípek	16
16	602 - 15	U pošty 14	RNDr.Ivana Dejmková		
17	602-24 U sv. Antonička	Palackého 114	LS města Brno	Mgr. Věra Vízková	6
18					
19	602- 31	Viniční 235	LS města Brno	Mgr. Alice Janečková	14
20	Akát	Kubíčková 6	PharmDr. Ludvík Ráček	PharmDr. Roman Smečka	9
21	Althaea	Jihomoravské nám.1	Mgr. Jiřina Neštická		5
22	FDN JGM	Černopolní 9	F dětská N J.G.Mendela	RNDr. Dobroslava Čupová	8
23	GS	Mariánské nám.1	Gity s.r.o.	RNDr. Naďa	10

				Strnadová	
24	J.G. Mendela	Libušina třída 4	Ekonom. pronájem	RNDr. Iva Mendelová	8
25	Lotos	Vídeňská 55		Mgr. Eva Paulíková	10
26	MELISA	Vránová 172	RNDr. Vladimír Kropáč		10
27	Na Mendelově nám.	Mendelovo nám. 14	Ekonom. pronájem	Mgr. Eva Šotáková	12
28	Na pekařské	Pekařská 5	Mgr. Ilona Mravcová	Mgr. Ilona Mravcová	17
29	Na selské	Selská 102/104	LS města Brno	RNDr. Jarmila Janečková	6
30	Na staré osadě	Stará osada 15	Mgr. Dana Tesaříková	Mgr. Dana Tesaříková	5
31	Na Štolcové				
32		Štolcova 30	PharmDr. Věra Marková	PharmDr. Věra Marková	4
33	Pod Klajdovkou	Horníkova 34	PharmDr. Radim Kučerovský	dtto	10
34	Primula	M. Horákové 17	Mgr. M. Dostálová	Mgr. M. Dostálová	7
35	Proti sv. Anně	Pekařská 58	Mgr. Ilona Mravcová	Mgr. Renata Petrová	6
36	Psychiatrické léčebny	Húskova 2	PL Črnovice	PharmDr. Eva Herbergerová	4
37	U černého orla	Mínská 104	Mgr. Kamila Oulehlová	dtto	č
38	U červeného raka	Masarykova 1	LS Brno	RNDr. Vladimír Pacold	
39	U Elišky	Tylova 29	Lékárna U zl. Hada	PhMr. Růžena Fafílková	4
40	U Kapucínů	Kapucínské nám.2	PharmDr. Ivan Buzek	Mgr. Vlasta Hejtmánková	10
41	U kotvy	Jugoslávská 75 b	PhMr. Milan Gajdůšek		5
42	U lázní	Zábrdovická 20	LS Brno	PharmDr. Vlasta Stehlíková	6
43	U Iva	Křížová 6	Bohemia Medika	PhMr. Irena Havlíková	7
44	U panny Marie Vítězné	Veveří 22	PhMr. Miloš Čech		11
45	U Rubínu	Nám. 28. dubna 2	pronájem	Mgr. Ludmila Havigerová	4
46	V bílém domě	Žerotínovo nám. 6	pronájem	PharmDr. Lýdie Štěpánková	8
47	FN U sv. Anny	Pekařská 53	FN	RNDr. Jana Střítecká	59
48	Lékárna	Kounicova 67 a	RNDr. Ivana Číhalová	dtto	6
49	Milosrdných bratří	Polní 3	Konvent Vídeňská 7	PharmDr. Ludmila Šlechtová	9
50	Ústavní Mas.onk. ústav	Žlutý kopec 7	Státní zařízení	PharmDr. Martin Beneš	16
51	VN Brno	Zábrdovická 3	Státní zařízení		
52	0602301 výdejna	Mutěnická 21			
53	Lékárna 2 nem.	Jihlavská 20	Státní	RNDr. Jitka	45

	Bohunice			Pisarská	
54	Salvia	Banskobystrická 40	VoZP ČR	PharmDr. Ivana Vítová	6
55	0602231 výdejna Zetor	Trnkova 11			

7. Závěr.

Byla zpracována diplomová práce „Dějiny lékáren města Brna po roce 1950“. DP potvrdila prognózu doc. Václava Ruska, kterou vyslovil před 15 lety na Lékárenských dnech, které se konaly v Olomouci, že nejsložitějším obdobím pro historika lékárenství bude období po roce 1950, protože chybí adekvátní zdroje. Materiály n. p. Medika, které by umožňovaly historický výzkum, byly většinou zničeny. Materiály Lékárenské služby jsou dostupné jen zčásti, pokud je zachránili zodpovědní lékárníci – fandové historie lékáren. Od té doby se situace výrazně zhoršila.

Kroniky BSP, kde bylo mnoho cenných dat, byly většinou po roce 1992 zničeny a nikdo se po roce 1992 na okrese se nezabývá dějinami lékáren (jako tomu bylo za dob Lékárenské služby). To vše ovlivnilo zpracování DP. Byla získána kronika lékárny U sv. Anny, kronika výdejny FN Bohunice a kronika lékárny U sv. trojice. Je zřejmé, že pokud by bylo dochováno a pro zpracování DP využito více kronik, tak by dějiny lékáren města Brna byly podrobnější a zajímavější. Ve velké většině se podařilo získat pouze přehled vedoucích lékárníků.

Ve sledovaném období počet lékáren v Brně se měnil jen nepatrně. Vývoj počtu lékáren, výdejen a výdejen zdravotnických prostředků ukazuje následující tabulka.

Tabulka 56: Vývoj počtu lékáren a výdejen v Brně v letech 1937-1992

ZAŘÍZENÍ	1937	1948	1958	1960	1992
LÉKÁRNA	45	38	35	32	29
VÝDEJNA					11
PRODEJNA PZT			1		2
PRODEJNA LÉČIVÝCH ROSTLIN			1		1

V roce 1958, kdy lékárny byly součástí n. p. Medika (údaje z let 1950-1957 nejsou k dispozici) bylo v Brně 35 lékáren, 5 očních optik, 1 prodejna zdravotnických prostředků a 1 prodejna léčivých rostlin. Lékárna 795 (14 602 00) na Pekařské byla vyhrazena pro

výdej zahraničních léčiv pro ambulantní pacienty. V roce 1992 bylo v Brně 29 lékáren. V přehledu není uvedena lékárna vojenské nemocnice, tedy jich bylo 30. Řada lékáren zřizovala výdejny léčiv. Celkem jich bylo 11, dále pak 2 prodejny zdravotnických prostředků a 1 prodejna léčivých rostlin. V roce 1992 bylo v Brně nejméně lékáren od roku 1937.

Rok 1992 přinesl zvrat. Počty lékáren se v rámci transformace zvyšovaly. Ačkoliv to není součástí DP, uvádíme tabulku, která ukazuje počty a majitele lékáren v roce 1996. V roce 1996 existovalo v Brně 55 lékáren. Na uvedeném přehledu je možno ukázat postup privatizace, protože z 55 lékáren jich bylo 19 pod lékařskou službou. To znamená, že rokem 1992 lékařská služba nezanikla, ale její zánik byl postupný, tak jak byly privatizovány lékárny v Brně. Přehled lékáren z roku 1996 může být východiskem pro další zkoumání dějin lékáren města Brna do současnosti.

6. Zkratky.

KÚNZ	Krajský ústav národního zdraví
OÚNZ	Okresní ústav národního zdraví
MÚNZ	Městský ústav národního zdraví
Ú	ústavní lékárna
dÚ	lékárna dodává do ústavu
P	permanentní služba (centrální lékárna)
L	lékárna skladuje výběžná léčiva (ležáky)
I	lékárna připravuje infuzní roztoky
vA	lékárna skladuje vzácná antibiotika
A	lékárna skladuje běžná antibiotika
V	lékárna skladuje veterinární sortiment
ZM	skladuje zdravotnický materiál
UL	ústavní lékárna
IR	lékárna vyrábí infuzní roztoky
NS	nepřetržitá služba – bez označení lékárna vůbec nemá noční službu
NL	nemocniční lékárna
ZM	zdravotnický materiál
VL	veterinární léčiva
PS	pohotovostní služba
K	kvalitář
I.	typ lékárny
II.	typ lékárny
NsP	nemocnice s poliklinikou
NL I	lékárna při NsP I. typu
NL II	lékárna při NsP II. typu
NL III	lékárna při NsP III. typu
SL	oddělení sterilních léků
VLR	výdejna léčivých rostlin

OPSL	oddělení přípravy sterilních léků
OL	obvodní lékárna
PL	lékárna při samostatné poliklinice
OZP	oddělení zdravotnických potřeb
ZP	zdravotnické potřeby
prom.farm.	promovaný farmaceut

7. Literatura.

1. 75. let Vysokého veterinárního učení v Brně, Brno 1993, 454 stran
2. Archiv ČFM Kuks, část lékárny
3. BEZDÍČKOVÁ, E.: 250 let Nemocnice Milosrdných bratří, Brno 1997
4. ČIŽMÁŘ, J.: PhMr. Josef Čižmář, národopisec a vlastivědný pracovník, XXII. Sympozium z dějin farmacie, Chrudim 27.-29.4.1983
5. ČIŽMÁŘ, J.: Remedia Moravica – sdružení moravských lékárníků a vědeckých pracovníků, XXV. Sympozium z dějin farmacie, Opava 23.-25. dubna 1985
6. DŘÍMAL, J. a kol.: Dějiny města Brna I. a II, Brno, Blok 1968
7. Farmaceutická ročenka 1958, Žilina 1958, s. 123-125
8. Farmaceutická ročenka 1964, Havlíčkův Brod 1964, s. 185 – 188
9. Farmaceutické prehlady 1991-1992, Martin, Osveta 1992, s. 178-181
10. Farmaceutické prehlady 1979-1980, Martin, Osveta 1980, s. 386
11. Farmaceutické prehlady 1973, Bratislava, Obzor 1973, s. 217- 219
12. Farmaceutické prehlady 1975-1976, Martin, Osveta 1976, s. 152
13. Farmaceutické prehlady 1977-1978, Martin, Osveta 1978, s. 368- 371
14. Farmaceutické prehlady 1981-1982, Martin, Osveta 1982, s. 369
15. Farmaceutické prehlady 1983-1984, Martin, Osveta 1983, s. 452- 458
16. Farmaceutické prehlady 1985 – 1986, Martin, Osveta 1986, s.
17. Farmaceutické prehlady 1987-1988, Martin, Osveta, s. 344- 348
18. Kalendář českého lékárnictva na rok 1927. Praha 1927, s. 357-359
19. Kalendář čs. lékárnictva na rok 1924, Praha 1924, s. 410 - 411
20. Kalendář lékárnických listů na rok 1905, Praha 1905, s. 92-93
21. Kalendář lékárnických listů na rok 1909, Praha 1909, s. 110-110
22. Kalendář lékárnických listů na rok 1923, Praha 1923, s. 362-363
23. Kalendář svazu čsl. lékárnictva na rok 1930, Praha 1930, s. 185-187
24. MUSIL, V.: Kronika Běloruská, osobní archiv PharmDr. Šilhanová M.
25. KUČA, K.: Brno. Vývoj města, předměstí a připojených vesnic, Praha - Brno, Baset 2000 str. 179 - 187
26. KONEČNÁ, A.: Informační středisko při LO KÚNZ Brno, IX. sjezd československé farmaceutické společnosti, Hradec Králové 28. - 31. května 1986
27. KOS, P: Lékárenská služba MÚNZ Brno po roce 1960, XXIII symposium z dějin farmacie, Tábor 21. - 24. března 1984
28. KOSMÁKOVÁ, I.: Dějiny vojenské nemocnice a vojenské lékárny v Brně v kontextu dějin vojenského zdravotnictví a vojenské farmacie na území dnešní České republiky, rigorózní práce, Brno ÚAF, 2008, 121 str.
29. KOTLÁŘOVÁ, J., KRÁL, K.: Farmacie v ČR po roce 1989, Učební text, Farmaceutická fakulta UK, Hradec Králové 2001
30. KRONIKA lékárny Bohunické nemocnice, osobní archiv PharmDr. Holubová T.
31. Lékárnická ročenka 1938, Praha 1938, s. 227 – 229
32. Lékárnická ročenka 1944, Praha 1944, s. 178- 180
33. Lékárnický kalendář 1941, Praha 1941, s. 295 -299
34. Lékárnický kalendář 1942, Praha 1942, s. 309-312
35. Lékárnický kalendář 1948, Praha 1948, s. 196-197
36. PEŠA, V. :Dějiny města Brna 2, Brno 1973
37. VINTERA, S.: Kronika lékárny U sv. Trojice, osobní archiv Mgr. Pikna P.
38. RUSEK, V., KUČEROVÁ, M.: Úvod do studia farmacie a dějiny farmacie, Avicenum, Praha 1983, 196 stran

39. SMRČKOVÁ, I.: Dějiny lékáren města Brna do roku 1950, DP, Brno, Farmaceutická fakulta VFU Brno, 2007
40. ŠTĚTKA, J.: Kronika Milosrdných bratří, osobní archiv PharmDr. Šlechtová L.
41. STRÍTECKÁ, J.: Kronika lékárny U sv. Anny, osobní archiv PharmDr. Holub
42. VĚŽNÍK, D.: Historický obraz fakultní nemocnice U sv. Anny, DP, Brno 1999

8. Přílohy.

Příloha č.1 – Historický plán města Brna - hradby

Příloha č.2 – Historický plán města Brna v roce 1957

Příloha č.3 – Fotografie Brna v roce 1690

Příloha č.4 – Město Brno v roce 1962

Příloha č.5 – Špilberk

Příloha č.6 – Nemocnice u sv. Anny, Příprava IVLP – laboratoř lékárny
(J.Chludová- lab.)

Příloha č.7 – Nemocnice u sv. Anny, Kontrolní laboratoř lékárny

Příloha č.8 – Nemocnice u sv. Anny, Místnost pro příjem a výdej na recepty (r.1973)

Příloha č.9 – Nemocnice u sv. Anny, Oddělení HVLP

Příloha č.10 – Nemocnice u sv. Anny, Příjem a expedice receptů (1979)

Příloha č.11 – Bohunická nemocnice, Původní umístění lékárny v ředitelské vile

Příloha č.12 – Bohunická nemocnice, Příjem a expedice receptů

Příloha č.13 – Bohunická nemocnice, Příprava IVLP –laboratoř lékárny

Příloha č.14 – Bohunická nemocnice, Nové prostory v budově školky

Příloha č.15 – Bohunická nemocnice, Nové prostory v budově školky –
příjem a expedice receptů

Příloha č.16 – U Matky Boží 1887

Příloha č.17 – U Matky Boží za socialismu, tára

Příloha č.18 – U Svaté Trojice, Fotografie exteriéru v roce 1974

Příloha č.19 – U Svaté Trojice, PhMr. Antonín Cipra

Příloha č.20 – U Svaté Trojice, Kolektiv lékárny v roce 1952

Příloha č.21 – U Svaté Trojice, Příjem a expedice receptů v roce 1955

Příloha č.22 – U Svaté Trojice, Příjem a expedice receptů v roce 1974

Příloha č.23 – U Svaté Trojice, Interiér výdejny na Mercové

Příloha č.24 – U Svaté Trojice, Pracovní kolektiv při přípravě IVLP –laboratoř lékárny
(r.1976)

Příloha č.25 – U Svaté Trojice, Příjem a expedice receptů v roce 1980

Příloha č.26 – U svatého Antoníčka – r.1960

- Příloha č.27 – U černého orla v roce 1912
- Příloha č.28 – U černého orla za socialismu, tára
- Příloha č.29 – U černého orla za socialismu, příprava IVLP
- Příloha č.30 – U červeného raka
- Příloha č.31 - Vojenská nemocnice
- Příloha č.32 – Lékárna Milosrdných bratří
- Příloha č.33 – Lékárna Milosrdných bratří
- Příloha č.34 - Lékárna Milosrdných bratří
- Příloha č.35- Výdejna Běloruská, Příjem a expedice receptů
- Příloha č.36 - Výdejna Běloruská, Příprava léků
- Příloha č.37 –Historický dokument z archívu v Kuksu